

MỤC LỤC**ĐỀ THI VÀO LỚP 10 SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI**

NỘI DUNG	TRANG	
	Đề	Đáp án
Năm học 2010 – 2011	3	18
Năm học 2011 – 2012	4	22
Năm học 2012 – 2013	5	26
Năm học 2013 – 2014	6	29
Năm học 2014 – 2015	7	34
Năm học 2015 – 2016	8	38
Năm học 2016 – 2017	9	42
Năm học 2017 – 2018	10	47
Năm học 2018 – 2019	11	53
Năm học 2019 – 2020	12	59
Năm học 2020 – 2021	13	65
Năm học 2021 – 2022	14	72
Năm học 2022 – 2023	15	76
Năm học 2023 – 2024	16	80

A. PHẦN ĐỀ THI

MathExpress
Sang mãi niềm tin

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2010 - 2011

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn: TOÁN

Ngày thi: /6/2010

Thời gian làm bài: 120 phút

Câu I. (2,5 điểm) Cho $P = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} + \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{x-9}$, ($x \geq 0$ và $x \neq 9$).

a) Rút gọn P.

b) Tìm giá trị của x để $P = \frac{1}{3}$.

c) Tìm GTLN của P.

Câu II. (2,5 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một mảnh đất hình chữ nhật có độ dài đường chéo là 13 m và chiều dài lớn hơn chiều rộng là 7 m.
Tính chiều dài và chiều rộng của mảnh đất đó.

Câu III. (1,0 điểm) Cho Parabol (P): $y = -x^2$ và đường thẳng (d): $y = mx - 1$.

a) Chứng minh rằng với mọi m thì (d) luôn cắt (P) tại 2 điểm phân biệt.

b) Gọi x_1, x_2 là các hoành độ giao điểm của (d) và (P). Tìm giá trị của m để $x_1^2 x_2 + x_2^2 x_1 - x_1 x_2 = 3$.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O;R) đường kính $AB = 2R$ và điểm C thuộc đường tròn đó (C khác A,B), D thuộc dây BC (D khác B,C). Tia AD cắt cung nhỏ BC tại E, tia AC cắt BE tại F.

a) Chứng minh tứ giác FCDE nội tiếp.

b) Chứng minh $DA \cdot DE = DB \cdot DC$.

c) Chứng minh $\widehat{CFD} = \widehat{OCB}$. Gọi I là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác FCDE, chứng minh IC là tiếp tuyến của (O).

d) Cho biết $DF = R$, chứng minh $\tan \widehat{AFB} = 2$.

Câu V. (0,5 điểm) Giải phương trình $x^2 + 4x + 7 = (x+4)\sqrt{x^2 + 7}$.

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2011 - 2012

Môn: TOÁN

Ngày thi: 22/6/2011

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,5 điểm) Cho $A = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-5} - \frac{10\sqrt{x}}{x-25} - \frac{5}{\sqrt{x}+5}$, với $x \neq 0$ và $x \geq 25$.

- Rút gọn biểu thức A.
- Tìm giá trị của A khi $x = 9$.
- Tìm x để $A < \frac{1}{3}$.

Câu II. (2,5 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một đội xe theo kế hoạch chở hết 140 tấn hàng trong một số ngày quy định. Do mỗi ngày đội đó chở vượt mức 5 tấn nên đội đã hoàn thành kế hoạch sớm hơn thời gian quy định 1 ngày và chở thêm được 10 tấn. Hỏi theo kế hoạch đội xe chở hàng hết bao nhiêu ngày?

Câu III. (1,0 điểm) Cho parabol (P): $y = x^2$ và đường thẳng (d): $y = 2x - m^2 + 9$.

- Tìm tọa độ các giao điểm của parabol (P) và đường thẳng (d) khi $m = 1$.
- Tìm m để đường thẳng (d) cắt parabol (P) tại hai điểm nằm về hai phía của trục tung.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn tâm O, đường kính $AB = 2R$. Gọi d_1 và d_2 lần lượt là hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại hai điểm A và B. Gọi I là trung điểm của OA và E là điểm thuộc đường tròn (O) (E không trùng với A và B). Đường thẳng d đi qua điểm E và vuông góc với EI cắt hai đường thẳng d_1, d_2 lần lượt tại M, N.

- Chứng minh AMEI là tứ giác nội tiếp.
- Chứng minh $\widehat{ENI} = \widehat{EBI}$ và $\widehat{MIN} = 90^\circ$.
- Chứng minh $AM \cdot BN = AI \cdot BI$.
- Gọi F là điểm chính giữa của cung AB không chứa E của đường tròn (O). Hãy tính diện tích của tam giác MIN theo R khi ba điểm E, I, F thẳng hàng.

Câu V. (0,5 điểm) Với $x > 0$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức: $M = 4x^2 - 3x + \frac{1}{4x} + 2011$.

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2012 - 2013

Môn: TOÁN

Ngày thi: 21/6/2012

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,5 điểm) 1. Cho biểu thức $A = \frac{\sqrt{x} + 4}{\sqrt{x} + 2}$. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 36$.

2. Rút gọn biểu thức $B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 4} + \frac{4}{\sqrt{x} - 4} \right) : \frac{x + 16}{\sqrt{x} + 2}$ (với $x \geq 0, x \neq 16$).

3. Với các biểu thức A và B nói trên, hãy tìm các giá trị nguyên của x để biểu thức $B(A - 1)$ là số nguyên.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Hai người cùng làm chung một công việc trong $\frac{12}{5}$ giờ thì xong. Nếu mỗi người làm một mình thì thời gian để người thứ nhất hoàn thành công việc ít hơn người thứ hai là 2 giờ. Hỏi nếu làm một mình thì mỗi người phải làm trong bao nhiêu giờ để xong công việc?

Câu III. (1,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \frac{2}{x} + \frac{1}{y} = 2 \\ \frac{6}{x} - \frac{2}{y} = 1 \end{cases}$$

2. Cho phương trình: $x^2 - (4m - 1)x + 3m^2 - 2m = 0$ (ẩn x). Tìm m để phương trình có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thoả mãn $x_1^2 + x_2^2 = 7$.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn $(O; R)$ và đường kính AB. Bán kính CO vuông góc với AB, M là điểm bất kì trên cung nhỏ AC (M khác A và C), BM cắt AC tại H. Gọi K là hình chiếu của H trên AB.

1) Chứng minh rằng tứ giác CBKH là tứ giác nội tiếp.

2) Chứng minh rằng $\widehat{ACM} = \widehat{ACK}$.

3) Trên đoạn thẳng BM lấy điểm E sao cho $BE = AM$. Chứng minh rằng tam giác ECM là tam giác vuông cân tại C.

4) Gọi d là tiếp tuyến của đường tròn (O) tại điểm A. Gọi P là một điểm nằm trên d sao cho hai điểm P, C nằm trong cùng một nửa mặt phẳng bờ AB và $\frac{AP \cdot MB}{MA} = R$.

Chứng minh rằng đường thẳng PB đi qua trung điểm của đoạn thẳng HK.

Câu V. (0,5 điểm) Với x, y là các số dương thoả mãn điều kiện $x \geq 2y$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $M = \frac{x^2 + y^2}{xy}$.

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2013 - 2014

Môn: TOÁN

Ngày thi: 13/6/2013

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Với $x > 0$, cho hai biểu thức $A = \frac{2 + \sqrt{x}}{\sqrt{x}}$ và $B = \frac{\sqrt{x} - 1}{\sqrt{x}} + \frac{2\sqrt{x} + 1}{x + \sqrt{x}}$.

1. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 64$.
2. Rút gọn biểu thức B.
3. Tìm x để $\frac{A}{B} > \frac{3}{2}$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Quãng đường từ A đến B dài 90 km. Một người đi xe máy từ A đến B. Khi đến B, người đó nghỉ 30 phút rồi quay trở về A với vận tốc lớn hơn vận tốc lúc đi là 9 km/h. Thời gian kể từ lúc bắt đầu đi từ A đến lúc trở về đến A là 5 giờ. Tính vận tốc xe máy lúc đi từ A đến B.

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 3(x+1) + 2(x+2y) = 4 \\ 4(x+1) - (x+2y) = 9 \end{cases}$$

2. Cho parabol (P): $y = \frac{1}{2}x^2$ và đường thẳng (d): $y = mx - \frac{1}{2}m^2 + m + 1$.

- a) Với $m = 1$, xác định tọa độ các giao điểm A, B của (d) và (P).
- b) Tìm các giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 sao cho $|x_1 - x_2| = 2$

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) và điểm A nằm bên ngoài (O). Kẻ hai tiếp tuyến AM, AN với đường tròn (O) (M, N là các tiếp điểm). Một đường thẳng d đi qua A cắt đường tròn (O) tại hai điểm B và C ($AB < AC$, d không đi qua tâm O).

1. Chứng minh tứ giác AMON nội tiếp.
2. Chứng minh $AN^2 = AB \cdot AC$.
Tính độ dài đoạn thẳng BC khi $AB = 4$ cm, $AN = 6$ cm.
3. Gọi I là trung điểm của BC. Đường thẳng NI cắt đường tròn (O) tại điểm thứ hai là T. Chứng minh $MT \parallel AC$.
4. Hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại B và C cắt nhau ở K. Chứng minh K thuộc một đường thẳng cố định khi d thay đổi và thỏa mãn điều kiện đề bài.

Câu V. (0,5 điểm) Với a, b, c là các số dương thỏa mãn điều kiện $a + b + c + ab + bc + ca = 6abc$, chứng

minh: $\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \geq 3$

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2014 - 2015

Môn: TOÁN

Ngày thi: 23/6/2014

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) 1. Tính giá trị của biểu thức $A = \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}}$ khi $x = 9$

2. Cho biểu thức $P = \left(\frac{x-2}{x+2\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{x+2}} \right) \cdot \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x-1}}$ với $x > 0$ và x khác 1

a) Chứng minh rằng $P = \frac{\sqrt{x+1}}{\sqrt{x}}$

b) Tìm các giá trị của x để $2P = 2\sqrt{x} + 5$

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một phân xưởng theo kế hoạch cần phải sản xuất 1100 sản phẩm trong một số ngày quy định. Do mỗi ngày phân xưởng đó sản xuất vượt mức 5 sản phẩm nên phân xưởng đã hoàn thành kế hoạch sớm hơn thời gian quy định 2 ngày. Hỏi theo kế hoạch, mỗi ngày phân xưởng phải sản xuất bao nhiêu sản phẩm?

Câu III. (2,0 điểm) 1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \frac{4}{x+y} + \frac{1}{y-1} = 5 \\ \frac{1}{x+y} - \frac{2}{y-1} = -1 \end{cases}$$

2. Trên mặt phẳng tọa độ cho đường thẳng $(d): y = -x + 6$ và parabol $(P): y = x^2$.

a) Tìm tọa độ các giao điểm của (d) và (P) .

b) Gọi A, B là hai giao điểm của (d) và (P) . Tính diện tích của tam giác AOB .

Câu IV. (3,5 điểm) . Cho đường tròn $(O; R)$ có đường kính AB cố định. Vẽ đường kính MN của đường tròn $(O; R)$ (M khác A , M khác B). Tiếp tuyến tại B của đường tròn $(O; R)$ cắt các đường thẳng AM, AN lần lượt tại các điểm Q, P .

1) Chứng minh tứ giác $AMBN$ là hình chữ nhật.

2) Chứng minh 4 điểm M, N, P, Q cùng thuộc một đường tròn.

3) Gọi E là trung điểm của BQ . Đường thẳng vuông góc với OE tại O cắt PQ tại điểm F . Chứng minh F là trung điểm của BP và $ME \parallel NF$.

4) Khi đường kính MN quay quanh tâm O và thỏa mãn điều kiện đề bài, xác định vị trí của đường kính MN để tứ giác $MNPQ$ có diện tích nhỏ nhất.

Câu V. (0,5 điểm) Với a, b, c là các số dương thỏa mãn điều kiện $a + b + c = 2$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức $Q = \sqrt{2a+bc} + \sqrt{2b+ca} + \sqrt{2c+ab}$.

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2015 - 2016

Môn: TOÁN

Ngày thi: 11/6/2015

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $P = \frac{x+3}{\sqrt{x}-2}$ và $Q = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}+2} + \frac{5\sqrt{x}-2}{x-4}$ với $x > 0, x \neq 4$.

- Tính giá trị của biểu thức P khi $x = 9$
- Rút gọn biểu thức Q .
- Tìm giá trị của x để biểu thức $\frac{P}{Q}$ đạt giá trị nhỏ nhất.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một tàu tuần tra chạy ngược dòng 60 km, sau đó chạy xuôi dòng 48 km trên cùng một dòng sông có vận tốc của dòng nước là 2 km / giờ. Tính vận tốc của tàu tuần tra khi nước yên lặng, biết thời gian xuôi dòng ít hơn thời gian ngược dòng 1 giờ.

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 2(x+y) + \sqrt{x+1} = 4 \\ (x+y) - 3\sqrt{x+1} = -5 \end{cases}$$

2. Cho phương trình $x^2 - (m+5)x + 3m + 6 = 0$ (x là ẩn số).

- Chứng minh phương trình luôn có nghiệm với mọi số thực m .
- Tìm m để phương trình có hai nghiệm x_1, x_2 là độ dài hai cạnh góc vuông của một tam giác vuông có độ dài cạnh huyền bằng 5.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho nửa đường tròn tâm O có đường kính AB . Lấy điểm C trên đoạn thẳng AO (C khác A, C khác O). Đường thẳng đi qua C và vuông góc với AB cắt nửa đường tròn tại K . Gọi M là điểm bất kì trên cung KB (M khác K, M khác B). Đường thẳng CK cắt các đường thẳng AM, BM lần lượt tại H và D . Đường thẳng BH cắt nửa đường tròn tại điểm thứ hai N .

- Chứng minh tứ giác $ACMD$ là tứ giác nội tiếp.
- Chứng minh $CA \cdot CB = CH \cdot CD$.
- Chứng minh ba điểm A, N, D thẳng hàng và tiếp tuyến tại N của nửa đường tròn đi qua trung điểm của DH .
- Khi M di động trên cung KB , chứng minh đường thẳng MN luôn đi qua một điểm cố định.

Câu V. (0,5 điểm) Với hai số thực không âm a, b thỏa mãn $a^2 + b^2 = 4$, tìm giá trị lớn nhất của biểu

thức $M = \frac{ab}{a+b+2}$.

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2016 - 2017

Môn: TOÁN

Ngày thi: 8/6/2016

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{7}{\sqrt{x+8}}$ và $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} + \frac{2\sqrt{x}-24}{x-9}$ với $x \geq 0, x \neq 9$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 25$
- Chứng minh $B = \frac{\sqrt{x}+8}{\sqrt{x}+3}$.
- Tìm x để biểu thức $P = A \cdot B$ có giá trị là số nguyên

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một mảnh vườn hình chữ nhật có diện tích 720 m^2 . Nếu tăng chiều dài thêm 10 m và giảm chiều rộng 6 m thì diện tích mảnh vườn không đổi. Tính chiều dài và chiều rộng của mảnh vườn.

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \frac{3x}{x-1} - \frac{2}{y+2} = 4 \\ \frac{2x}{x-1} + \frac{1}{y+2} = 5 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng $(d): y = 3x + m^2 - 1$ và Parabol $(P): y = x^2$.

- Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt với mọi m .
- Gọi x_1 và x_2 là hoành độ các giao điểm của (d) và (P) . Tìm m để $(x_1 + 1)(x_2 + 1) = 1$.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) và một điểm A nằm ngoài đường tròn. Kẻ tiếp tuyến AB với đường tròn (O) (B là tiếp điểm) và đường kính BC . Trên đoạn thẳng CO lấy điểm I (I khác C, I khác O). Đường thẳng AI cắt (O) tại hai điểm D và E (D nằm giữa A và E). Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng DE .

- Chứng minh bốn điểm A, B, O, H cùng nằm trên một đường tròn
- Chứng minh $\frac{AB}{AE} = \frac{BD}{BE}$.
- Đường thẳng d đi qua điểm E song song với AO , d cắt BC tại điểm K . Chứng minh $HK \parallel DC$.
- Tia CD cắt AO tại điểm P , tia EO cắt BP tại điểm F . Chứng minh tứ giác $BECF$ là hình chữ nhật.

Câu V. (0,5 điểm) Với các số thực x, y thoả mãn $x - \sqrt{x+6} = \sqrt{y+6} - y$, tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = x + y$.

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2017 - 2018

Môn: TOÁN

Ngày thi: 9/6/2017

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}-5}$ và $B = \frac{3}{\sqrt{x}+5} + \frac{20-2\sqrt{x}}{x-25}$ với $x \geq 0, x \neq 25$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 9$
- Chứng minh rằng $B = \frac{1}{\sqrt{x}-5}$.
- Tìm tất cả các giá trị của x để $A = B \cdot |x-4|$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một xe ô tô và một xe máy cùng khởi hành từ A để đi đến B với vận tốc của mỗi xe không đổi trên toàn bộ quãng đường AB dài 120 km. Do vận tốc xe ô tô lớn hơn vận tốc xe máy là 10 km/h nên xe ô tô đến B sớm hơn xe máy 36 phút. Tính vận tốc của mỗi xe.

Câu III. (2,0 điểm)

- Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \sqrt{x} + 2\sqrt{y-1} = 5 \\ 4\sqrt{x} - \sqrt{y-1} = 2 \end{cases}$$
- Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng (d): $y = mx + 5$.
 - Chứng minh đường thẳng (d) luôn đi qua điểm A(0;5) với mọi giá trị của m.
 - Tìm tất cả các giá trị của m để đường thẳng (d) cắt parabol (P): $y = x^2$ tại hai điểm phân biệt có hoành độ lần lượt là x_1, x_2 (với $x_1 < x_2$) sao cho $|x_1| > |x_2|$.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) ngoại tiếp tam giác nhọn ABC. Gọi M và N lần lượt là điểm chính giữa của cung nhỏ AB và cung nhỏ BC. Hai dây AN và CM cắt nhau tại điểm I. Dây MN cắt các cạnh AB và BC lần lượt tại các điểm H và K.

- Chứng minh bốn điểm C, N, K, I cùng thuộc một đường tròn.
- Chứng minh $NB^2 = NK \cdot NM$.
- Chứng minh tứ giác BHIK là hình thoi.
- Gọi P, Q lần lượt là tâm của các đường tròn ngoại tiếp tam giác MBK, tam giác MCK và E là trung điểm của đoạn PQ. Vẽ đường kính ND của đường tròn (O). Chứng minh ba điểm D, E, K thẳng hàng.

Câu V. (0,5 điểm) Cho các số thực a, b, c thay đổi luôn thỏa mãn: $a \geq 1, b \geq 1, c \geq 1$ và $ab + bc + ca = 9$.
Tìm giá trị nhỏ nhất và giá trị lớn nhất của biểu thức $P = a^2 + b^2 + c^2$.

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2018 - 2019

Môn: TOÁN

Ngày thi: 7/6/2018

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{3\sqrt{x}+1}{x+2\sqrt{x}-3} - \frac{2}{\sqrt{x}+3}$ với $x \geq 0; x \neq 1$.

1. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 9$

2. Chứng minh $B = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$.

3. Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một mảnh đất hình chữ nhật có chu vi là 28 mét, độ dài đường chéo bằng 10 mét. Tính chiều dài chiều rộng của mảnh đất đó theo mét.

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 4x - |y+2| = 3 \\ x + 2|y+2| = 3 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng $(d): y = (m+2)x + 3$, $(P): y = x^2$

a) Chứng minh (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt.

b) Tìm tất cả các giá trị m để (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt có hoành độ là các số nguyên.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn $(O;R)$ với dây cung AB không đi qua tâm. Lấy S là một điểm bất kì trên tia đối của tia AB (S khác A). Từ điểm S vẽ hai tiếp tuyến SC, CD với đường tròn $(O;R)$ sao cho điểm C nằm trên cung nhỏ AB (C, D là các tiếp điểm). Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng AB

1. Chứng minh năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO.

2. Khi $SO = 2R$, hãy tính độ dài đoạn thẳng SD theo R và tính số đo góc SCD.

3. Đường thẳng đi qua điểm A và song song với đường thẳng SC, cắt đoạn thẳng CD tại K. Chứng minh tứ giác ADHK là tứ giác nội tiếp và đường thẳng BK đi qua trung điểm của đoạn thẳng SC.

4. Gọi E là trung điểm của đường thẳng BD và F là hình chiếu vuông góc của điểm E trên đường thẳng AD. Chứng minh rằng, khi điểm S thay đổi trên tia đối của tia AB thì điểm F luôn thuộc một đường tròn cố định.

Câu V. (0,5 điểm) Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = \sqrt{1-x} + \sqrt{1+x} + 2\sqrt{x}$.

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2019 - 2020

Môn: TOÁN

Ngày thi: 2/6/2019

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{4(\sqrt{x}+1)}{25-x}$ và $B = \left(\frac{15-\sqrt{x}}{x-25} + \frac{2}{\sqrt{x}+5} \right) : \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-5}$ với $x \geq 0; x \neq 25$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 9$
- Rút gọn biểu thức B .
- Tìm tất cả các giá trị nguyên của x để biểu thức $P = A \cdot B$ đạt giá trị nguyên lớn nhất.

Câu II. (2,0 điểm)

- Giải bài toán bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình.

Hai đội công nhân cùng làm chung một công việc thì sau 15 ngày làm xong. Nếu đội thứ nhất làm riêng trong 3 ngày rồi dừng lại và đội thứ hai làm tiếp công việc đó trong 5 ngày thì cả hai đội hoàn thành được 25% công việc. Hỏi mỗi đội làm riêng thì bao nhiêu ngày mới hoàn thành xong công việc trên?

- Một bồn nước inox có dạng một hình trụ với chiều cao 1,75m và diện tích đáy là $0,32m^2$. Hỏi bồn nước này đựng đầy được bao nhiêu mét khối nước? (Bỏ qua bề dày của bồn nước)

Câu III. (2,5 điểm)

- Giải phương trình: $x^4 - 7x^2 - 18 = 0$.
- Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng $(d): y = 2mx - m^2 + 1$ và parabol $(P): y = x^2$
 - Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt
 - Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{-2}{x_1 x_2} + 1.$$

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC có ba góc nhọn ($AB < AC$) nội tiếp đường tròn (O) . Hai đường cao BE và CF của tam giác ABC cắt nhau tại điểm H.

- Chứng minh bốn điểm B, C, E, F cùng thuộc một đường tròn.
- Chứng minh đường thẳng OA vuông góc với đường thẳng EF.
- Gọi K là trung điểm của đoạn thẳng BC. Đường thẳng AO cắt đường thẳng BC tại điểm I, đường thẳng EF cắt đường thẳng AH tại điểm P. Chứng minh tam giác APE đồng dạng với tam giác AIB và đường thẳng KH song song với đường thẳng IP.

Câu V. (0,5 điểm) Cho biểu thức $P = a^4 + b^4 - ab$ với a, b là các số thực thỏa mãn $a^2 + b^2 + ab = 3$.

Tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của P

HẾT

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2021 - 2022

Môn: TOÁN

Ngày thi: 13/6/2021

Thời gian làm bài: 90 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}}$ và $B = \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{x-9}$ với $x \geq 0, x \neq 9$.

1. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 16$.

2. Chứng minh $A+B = \frac{3}{\sqrt{x+3}}$.

Câu II. (2,0 điểm)

1. Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình:

Một tổ sản xuất phải làm xong 4800 bộ đồ bảo hộ y tế trong một số ngày quy định. Thực tế, mỗi ngày tổ đó đã làm được nhiều hơn 100 bộ đồ bảo hộ y tế so với số bộ đồ bảo hộ y tế phải làm trong một ngày theo kế hoạch. Vì thế 8 ngày trước khi hết thời hạn, tổ sản xuất đã làm xong 4800 bộ đồ bảo hộ y tế đó. Hỏi theo kế hoạch, mỗi ngày tổ sản xuất phải làm bao nhiêu bộ đồ bảo hộ y tế? (Giả định rằng số bộ đồ bảo hộ y tế mà tổ đó làm xong trong mỗi ngày là bằng nhau.)

2. Một thùng nước có dạng hình trụ với chiều cao 1,6 m và bán kính đáy 0,5 m. Người ta sơn toàn bộ phía ngoài mặt xung quanh của thùng nước này (trừ hai mặt đáy). Tính diện tích bề mặt được sơn của thùng nước (lấy $\pi \approx 3,14$).

Câu III. (2,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \frac{3}{x+1} - 2y = -1 \\ \frac{5}{x+1} + 3y = 11 \end{cases}$$
.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho parabol $(P): y = x^2$ và đường thẳng $(d): y = 2x + m - 2$.

Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 sao cho $|x_1 - x_2| = 2$.

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC vuông tại A. Vẽ đường tròn tâm C, bán kính CA. Từ điểm B kẻ tiếp tuyến BM với đường tròn $(C; CA)$ (M là tiếp điểm, M và A nằm khác phía đối với đường thẳng BC).

1. Chứng minh bốn điểm A, C, M và B cùng thuộc một đường tròn.

2. Lấy điểm N thuộc đoạn thẳng AB (N khác A, N khác B). Lấy điểm P thuộc tia đối của tia MB sao cho $MP = AN$. Chứng minh tam giác CPN là tam giác cân và đường thẳng AM đi qua trung điểm của đoạn thẳng NP.

Câu V. (0,5 điểm) Với các số thực a và b thỏa mãn $a^2 + b^2 = 2$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = 3(a+b) + ab$.

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘIKỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2022 - 2023

Môn: TOÁN

Ngày thi: 19/6/2022

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}+2}$ và $B = \frac{x+4}{x-4} - \frac{2}{\sqrt{x}-2}$ với $x \geq 0, x \neq 4$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 9$.
- Chứng minh $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+2}$.
- Tìm số nguyên dương x lớn nhất thỏa mãn $A - B < \frac{3}{2}$.

Câu II. (2,0 điểm)

1. Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình:

Một ô tô và một xe máy cùng khởi hành từ địa điểm A và đi đến địa điểm B. Do vận tốc của ô tô lớn hơn vận tốc của xe máy là 20 km/h nên ô tô đến B sớm hơn xe máy 30 phút. Biết quãng đường AB dài 60 km, tính vận tốc của mỗi xe. (Giả định rằng vận tốc mỗi xe là không đổi trên toàn bộ quãng đường AB.)

2. Quả bóng đá thường được sử dụng trong các trận thi đấu dành cho trẻ em từ 6 tuổi đến 8 tuổi có dạng một hình cầu với bán kính bằng 9,5 cm.

Tính diện tích bề mặt của quả bóng đó (lấy $\pi \approx 3,14$).

Câu III. (2,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình

$$\begin{cases} 2x + \frac{12}{y+2} = 5 \\ 3x - \frac{4}{y+2} = 2 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho parabol (P): $y = x^2$ và đường thẳng (d): $y = 2x + m^2$.

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn

$$(x_1 + 1)(x_2 + 1) = -3.$$

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC vuông cân tại đỉnh A. Gọi E là một điểm bất kỳ trên tia CA sao cho điểm A nằm giữa hai điểm C và E. Gọi M và H lần lượt là chân các đường vuông góc kẻ từ điểm A đến các đường thẳng BC và BE.

1. Chứng minh tứ giác AMBH là tứ giác nội tiếp.

2. Chứng minh $BC \cdot BM = BH \cdot BE$ và HM là tia phân giác của góc AHB.

3. Lấy điểm N sao cho M là trung điểm của đoạn thẳng AN. Gọi K là giao điểm của hai đường thẳng EN và AB. Chứng minh ba điểm H, K, M là ba điểm thẳng hàng.

Câu V. (0,5 điểm) Với các số thực không âm x và y thỏa mãn $x^2 + y^2 = 4$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = x + 2y$.

HẾT

B. PHẦN ĐÁP ÁN

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2010 - 2011

Môn: TOÁN

Ngày thi: /6/2010

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,5 điểm) Cho $P = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} + \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{x-9}$, ($x \geq 0$ và $x \neq 9$).

a) Rút gọn P.

b) Tìm giá trị của x để $P = \frac{1}{3}$.

c) Tìm GTLN của P.

Lời giải

$$a) P = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} + \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{x-9}$$

$$P = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} + \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{(\sqrt{x-3})(\sqrt{x+3})}$$

$$P = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x-3}) + 2\sqrt{x}(\sqrt{x+3}) - (3x+9)}{(\sqrt{x-3})(\sqrt{x+3})}$$

$$P = \frac{x - 3\sqrt{x} + 2x + 6\sqrt{x} - 3x - 9}{(\sqrt{x-3})(\sqrt{x+3})}$$

$$P = \frac{3\sqrt{x} - 9}{(\sqrt{x-3})(\sqrt{x+3})}$$

$$P = \frac{3(\sqrt{x} - 3)}{(\sqrt{x-3})(\sqrt{x+3})}$$

$$P = \frac{3}{\sqrt{x+3}}$$

$$b) P = \frac{1}{3} \Leftrightarrow \frac{3}{\sqrt{x+3}} = \frac{1}{3} \Leftrightarrow \sqrt{x+3} = 9 \Leftrightarrow \sqrt{x} = 6 \Leftrightarrow x = 36.$$

$$c) \text{Ta có } x \geq 0 \Leftrightarrow \sqrt{x} \geq 0 \Leftrightarrow \sqrt{x+3} \geq 3 \Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{x+3}} \leq \frac{1}{3} \Leftrightarrow \frac{3}{\sqrt{x+3}} \leq 1 \Leftrightarrow P \leq 1.$$

Vậy $P_{\max} = 1$, dấu bằng xảy ra khi $x = 0$.

Câu II. (2,5 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một mảnh đất hình chữ nhật có độ dài đường chéo là 13 m và chiều dài lớn hơn chiều rộng là 7 m.

Tính chiều dài và chiều rộng của mảnh đất đó.

Lời giải

Gọi chiều rộng của hình chữ nhật là x ($3 < x < 13$).

Vì chiều dài lớn hơn chiều rộng là 7 m nên chiều dài hình chữ nhật là $x + 7$ (m).

Theo đề, ta có phương trình: $x^2 + (x + 7)^2 = 13^2$

$$\Leftrightarrow 2x^2 + 14x - 120 = 0 \Leftrightarrow x^2 + 7x - 60 = 0.$$

$\Delta = 289 > 0$ nên phương trình có hai nghiệm $x = 5$ (thoả mãn) hoặc $x = -12$ (loại)

Vậy chiều rộng của hình chữ nhật là 5 m; chiều dài là 12 m.

Câu III. (1,0 điểm) Cho Parabol $(P): y = -x^2$ và đường thẳng $(d): y = mx - 1$.

a) Chứng minh rằng với mọi m thì (d) luôn cắt (P) tại 2 điểm phân biệt.

b) Gọi x_1, x_2 là các hoành độ giao điểm của (d) và (P) . Tìm giá trị của m để $x_1^2x_2 + x_2^2x_1 - x_1x_2 = 3$.

Lời giải

a) Phương trình hoành độ giao điểm $-x^2 = mx - 1 \Leftrightarrow x^2 + mx - 1 = 0$. (*)

Ta có $\Delta = m^2 + 4 > 0 \forall m$, suy ra phương trình (*) luôn có hai nghiệm phân biệt với mọi m .

Vậy d luôn cắt (P) tại hai nghiệm phân biệt với mọi m .

b) Phương trình (*) luôn có hai nghiệm phân biệt với mọi m .

Áp dụng hệ thức Vi-et, ta có
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = -m \\ x_1x_2 = -1 \end{cases}$$

$$\text{Ta có } x_1^2x_2 + x_2^2x_1 - x_1x_2 = 3 \Leftrightarrow x_1x_2(x_1 + x_2) - x_1x_2 = 3.$$

$$\Rightarrow -1 \cdot (-m) - (-1) = 3 \Leftrightarrow m = 2.$$

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn $(O;R)$ đường kính $AB = 2R$ và điểm C thuộc đường tròn đó (C khác A, B), D thuộc dây BC (D khác B, C). Tia AD cắt cung nhỏ BC tại E , tia AC cắt BE tại F .

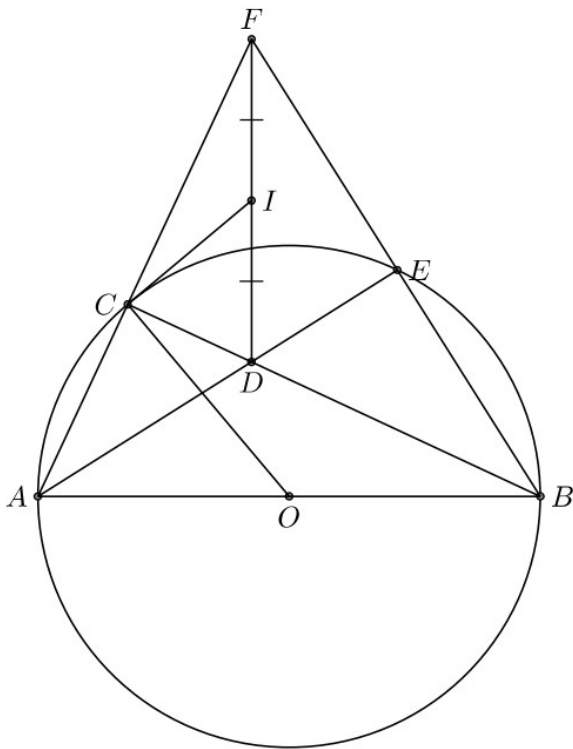
a) Chứng minh tứ giác $FCDE$ nội tiếp.

b) Chứng minh $DA \cdot DE = DB \cdot DC$.

c) Chứng minh $\widehat{CFD} = \widehat{OCB}$. Gọi I là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác $FCDE$, chứng minh IC là tiếp tuyến của (O) .

d) Cho biết $DF = R$, chứng minh $\tan \widehat{AFB} = 2$.

Lời giải

a) Ta có $\widehat{ACB} = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn) suy ra $\widehat{DCF} = 90^\circ$ (kề bù với góc \widehat{ACB}).
Tương tự $\widehat{DEF} = 90^\circ$.

Tứ giác FCDE có $\widehat{DCF} + \widehat{DEF} = 180^\circ$

Mà hai góc này đối nhau

Vậy tứ giác FCDE là tứ giác nội tiếp.

b) Xét $\triangle DCA$ và $\triangle DEB$ có

$$\widehat{ACD} = \widehat{DEB} = 90^\circ$$

$$\widehat{ADC} = \widehat{BDE} \text{ (đối đỉnh)}$$

Suy ra $\triangle DCA \sim \triangle DEB$ (g.g)

$$\Rightarrow \frac{DA}{DB} = \frac{DC}{DE} \Leftrightarrow DA \cdot DE = DB \cdot DC.$$

c) Xét đường tròn ngoại tiếp tứ giác DCFE có $\widehat{CFD} = \widehat{CED}$ (cùng chắn cung CD)

Xét đường tròn (O), $\widehat{CED} = \widehat{CBA}$ (cùng chắn cung AC)

Mặt khác $OB = OC = R$ suy ra $\triangle OBC$ cân tại O suy ra $\widehat{OBC} = \widehat{OCB}$

Từ (1), (2), (3) suy ra $\widehat{CFD} = \widehat{OCB}$.

I là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác CDFE nên I là trung điểm DF.

Xét đường tròn (I), $IC = ID$ suy ra $\triangle ICD$ cân tại I $\Rightarrow \widehat{ICD} = \widehat{IDC}$.

Ta có $\widehat{ICD} = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn)

suy ra $\widehat{IDC} + \widehat{CFD} = 90^\circ$, mà $\widehat{IDC} = \widehat{ICD}$ (cmt), $\widehat{CFD} = \widehat{OCB}$ (cmt)

suy ra $\widehat{ICD} + \widehat{OCB} = 90^\circ \Leftrightarrow \widehat{ICO} = 90^\circ \Leftrightarrow IC \perp OC$,

mà OC là bán kính của (O) nên IC là tiếp tuyến của (O) .

$$d) \text{ Ta có } \triangle CBA \sim \triangle CFD \text{ (g.g)} \Rightarrow \frac{CB}{CF} = \frac{BA}{FD}.$$

$$\text{Mà } FD = R; BA = 2R \text{ nên } \frac{CB}{CF} = \frac{BA}{FD} = 2.$$

$$\text{Ta có } \tan \widehat{AFB} = \tan \widehat{CFB} = \frac{CB}{CF} = 2.$$

Câu V. (0,5 điểm) Giải phương trình $x^2 + 4x + 7 = (x + 4)\sqrt{x^2 + 7}$.

Lời giải

Đặt $t = \sqrt{x^2 + 7}$, phương trình đã cho trở thành $t^2 + 4x = (x + 4)t$

$$\Leftrightarrow t^2 - (x + 4)t + 4x = 0 \Leftrightarrow (t - x)(t - 4) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = x \\ t = 4. \end{cases}$$

$$\text{TH1: } \sqrt{x^2 + 7} = 4 \Leftrightarrow x^2 + 7 = 16 \Leftrightarrow x^2 = 9 \Leftrightarrow x = \pm 3$$

$$\text{TH2: } \sqrt{x^2 + 7} = x \text{ (} x \geq 0 \text{)} \Rightarrow x^2 + 7 = x^2 \Leftrightarrow 7 = 0 \text{ (vô nghiệm)}$$

Vậy phương trình có tập nghiệm là $S = \{-3; 3\}$

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2011 - 2012

Môn: TOÁN

Ngày thi: 22/6/2011

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,5 điểm) Cho $A = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-5} - \frac{10\sqrt{x}}{x-25} - \frac{5}{\sqrt{x}+5}$, với $x \neq 0$ và $x \geq 25$.

a) Rút gọn biểu thức A.

b) Tìm giá trị của A khi $x = 9$.c) Tìm x để $A < \frac{1}{3}$.**Lời giải**

$$\begin{aligned} \text{a) } A &= \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-5} - \frac{10\sqrt{x}}{x-25} - \frac{5}{\sqrt{x}+5} = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}+5)}{x-25} - \frac{10\sqrt{x}}{x-25} - \frac{5(\sqrt{x}-5)}{x-25} = \frac{x+5\sqrt{x}-10\sqrt{x}-5\sqrt{x}+25}{x-25} \\ &= \frac{x-10\sqrt{x}+25}{x-25} = \frac{(\sqrt{x}-5)^2}{(\sqrt{x}-5)(\sqrt{x}+5)} = \frac{\sqrt{x}-5}{\sqrt{x}+5}. \end{aligned}$$

$$\text{b) Với } x=9 \Rightarrow A = \frac{\sqrt{9}-5}{\sqrt{9}+5} = -\frac{1}{4}$$

$$\text{c) } A < \frac{1}{3} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x}-5}{\sqrt{x}+5} < \frac{1}{3} \Leftrightarrow 2\sqrt{x} < 20 \Leftrightarrow 0 \leq x < 100.$$

$$\text{Kết hợp với điều kiện xác định ta có } \begin{cases} 0 < x < 100 \\ x \neq 25 \end{cases}.$$

Câu II. (2,5 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một đội xe theo kế hoạch chở hết 140 tấn hàng trong một số ngày quy định. Do mỗi ngày đội đó chở vượt mức 5 tấn nên đội đã hoàn thành kế hoạch sớm hơn thời gian quy định 1 ngày và chở thêm được 10 tấn. Hỏi theo kế hoạch đội xe chở hàng hết bao nhiêu ngày?

Lời giải

Gọi số tấn hàng mỗi ngày đội xe phải chở theo kế hoạch là x (tấn) ($x > 0$)

Thời gian chở hàng theo kế hoạch là y (ngày) ($y \in \mathbb{N}^*$)

Theo kế hoạch đội xe phải 140 tấn hàng nên ta có phương trình $xy = 140$ (1)

Số tấn hàng mỗi ngày đội xe phải chở theo thực tế là $x+5$ (ngày)

Thời gian chở hàng theo thực tế là $y-1$ (ngày)

Vì đội xe chở thêm được 10 tấn nên ta có phương trình $(x+5)(y-1) = 150$ (2)

$$\text{Từ (1) và (2) ta có hệ phương trình } \begin{cases} xy = 140 \\ (x+5)(y-1) = 150 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} xy = 140 \\ xy - x + 5y - 5 = 150 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} xy = 140 \\ -x + 5y = 15 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 5y - 15y - 140 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} y = 7 \text{ (tm)} \\ y = 4 \text{ (ktm)} \end{cases}$$

Vậy đội xe chở hết hàng theo kế hoạch trong 7 ngày.

Câu III. (1,0 điểm) Cho parabol $(P): y = x^2$ và đường thẳng $(d): y = 2x - m^2 + 9$.

a) Tìm tọa độ các giao điểm của parabol (P) và đường thẳng (d) khi $m = 1$.

b) Tìm m để đường thẳng (d) cắt parabol (P) tại hai điểm nằm về hai phía của trục tung.

Lời giải

a) Phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d) khi $m = 1$ là $x^2 = 2x + 8 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = 4 \end{cases}$

Với $x = -2 \Rightarrow y = 4 \Rightarrow A(-2; 4)$

Với $x = 4 \Rightarrow y = 16 \Rightarrow B(4; 16)$

Vậy tọa độ giao điểm của (P) và (d) là $A(-2; 4); B(4; 16)$.

b) Phương trình hoành độ giao điểm của (P) và (d) là $x^2 = 2x - m^2 + 9 \Leftrightarrow x^2 - 2x + m^2 - 9 = 0(1)$.

Yêu cầu bài toán tương đương với phương trình (1) có hai nghiệm phân biệt trái dấu

$$\Leftrightarrow ac < 0 \Leftrightarrow m^2 - 9 < 0 \Leftrightarrow -3 < m < 3.$$

Vậy $-3 < m < 3$.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn tâm O , đường kính $AB = 2R$. Gọi d_1 và d_2 lần lượt là hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại hai điểm A và B . Gọi I là trung điểm của OA và E là điểm thuộc đường tròn (O) (E không trùng với A và B). Đường thẳng d đi qua điểm E và vuông góc với El cắt hai đường thẳng d_1, d_2 lần lượt tại M, N .

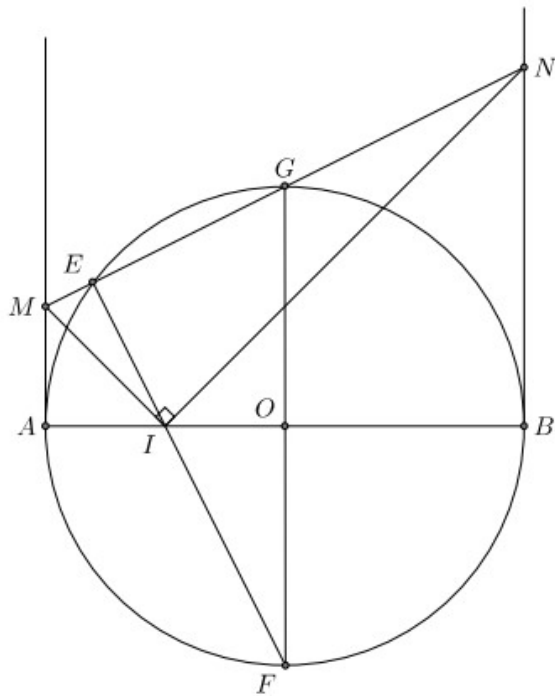
a) Chứng minh $AMEI$ là tứ giác nội tiếp.

b) Chứng minh $\widehat{ENI} = \widehat{EBI}$ và $\widehat{MIN} = 90^\circ$.

c) Chứng minh $AM \cdot BN = AI \cdot BI$.

d) Gọi F là điểm chính giữa của cung AB không chứa E của đường tròn (O) . Hãy tính diện tích của tam giác MIN theo R khi ba điểm E, I, F thẳng hàng.

Lời giải

a) Chứng minh $AMEI$ là tứ giác nội tiếp:

Xét tứ giác $MAIE$ có 2 góc vuông là A và góc E (đối nhau), nên $MAIE$ là tứ giác nội tiếp đường tròn đường kính MI .

b) Tương tự, ta có $ENBI$ là tứ giác nội tiếp đường tròn đường kính IN . Vậy $\widehat{ENI} = \widehat{EBI}$ (vì cùng chắn cung \widehat{EI} .) Tương tự $\widehat{EMI} = \widehat{EAI}$ (vì cùng chắn cung \widehat{EI} .) Mà $\widehat{EAI} + \widehat{EBI} = 90^\circ$ ($\triangle EAD$ vuông tại E), suy ra $\widehat{MIN} = 180^\circ - (\widehat{EMI} + \widehat{ENI}) = 90^\circ$.

c) Do $\triangle MAI \sim \triangle IBN \Rightarrow \frac{AM}{IB} = \frac{AI}{BN} \Leftrightarrow AM \cdot BN = AI \cdot BI$ (1).

d) Gọi G là điểm đối xứng của F qua AB . Ta có $AM + BN = 2OG$ (2). (Vì tứ giác $AMNB$ là hình thang và có OG là đường trung bình)

Ta có $AI = \frac{R}{2}; BI = \frac{3R}{2}$.

Từ (1) và (2) ta có
$$\begin{cases} AM + BN = 2R \\ AM \cdot BN = \frac{3R^2}{4} \end{cases}$$

$\Rightarrow AM; BN$ là nghiệm của phương trình $x^2 - 2Rx + \frac{3R^2}{4} = 0$.

Từ đó, suy ra $AM = \frac{R}{2}$ và $BN = \frac{3R}{2} \Rightarrow \triangle MAI$ và $\triangle NBI$ là các tam giác vuông cân $\Rightarrow MI = \frac{R\sqrt{2}}{2}$ và

$NI = \frac{3R\sqrt{2}}{2} \Rightarrow S_{\triangle MIN} = \frac{1}{2} \cdot \frac{R}{\sqrt{2}} \cdot \frac{3R}{\sqrt{2}} = \frac{3R^2}{4}$.

Câu V. (0,5 điểm) Với $x > 0$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức: $M = 4x^2 - 3x + \frac{1}{4x} + 2011$.

Lời giải

Ta có $M = 4\left(x - \frac{1}{2}\right)^2 + x + \frac{1}{4x} + 2010 \geq 2\sqrt{x \cdot \frac{1}{4x}} + 2010 = 2011$. Đẳng thức xảy ra khi $x = \frac{1}{2}$.

Vậy giá trị nhỏ nhất của M là 2011.

----- HẾT -----

MathExpress
Sang mãi niềm tin

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2012 - 2013

Môn: TOÁN

Ngày thi: 21/6/2012

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,5 điểm) 1. Cho biểu thức $A = \frac{\sqrt{x} + 4}{\sqrt{x} + 2}$. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 36$.

2. Rút gọn biểu thức $B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 4} + \frac{4}{\sqrt{x} - 4} \right) : \frac{x + 16}{\sqrt{x} + 2}$ (với $x \geq 0, x \neq 16$).

3. Với các biểu thức A và B nói trên, hãy tìm các giá trị nguyên của x để biểu thức $B(A - 1)$ là số nguyên.

Lời giải

1. Thay $x = 36$ biểu thức A ta có $A = \frac{\sqrt{36} + 4}{\sqrt{36} + 2} = \frac{5}{4}$

2. $B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 4} + \frac{4}{\sqrt{x} - 4} \right) : \frac{x + 16}{\sqrt{x} + 2} = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x} - 4) + 4(\sqrt{x} + 4)}{(\sqrt{x} + 4)(\sqrt{x} - 4)} \cdot \frac{\sqrt{x} + 2}{x + 16} = \frac{\sqrt{x} + 2}{x - 16}$

3. $B(A - 1) = \frac{2}{x - 16} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow x - 16 \in \{-1; 1; -2; 2\} \Leftrightarrow x \in \{14, 15, 17, 18\}$

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Hai người cùng làm chung một công việc trong $\frac{12}{5}$ giờ thì xong. Nếu mỗi người làm một mình thì thời gian để người thứ nhất hoàn thành công việc ít hơn người thứ hai là 2 giờ. Hỏi nếu làm một mình thì mỗi người phải làm trong bao nhiêu giờ để xong công việc?

Lời giải

Gọi $x, y (y > x > 0)$ theo thứ tự là thời gian để người thứ nhất, người thứ hai hoàn thành công việc khi làm một mình.

Khi đó $\frac{1}{x}$ là công việc người thứ nhất hoàn thành trong 1 giờ, $\frac{1}{y}$ là công việc người thứ hai hoàn

thành trong 1 giờ. Theo giả thiết ta có hệ phương trình

$$\begin{cases} y - x = 2 \\ \frac{12}{5} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y - x = 2 \\ \frac{12}{5} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{x + 2} \right) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 4 \\ y = 6 \end{cases}$$

Vậy người thứ nhất làm một mình cần 4 giờ, người thứ hai làm một mình cần 6 giờ.

Câu III. (1,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} \frac{2}{x} + \frac{1}{y} = 2 \\ \frac{6}{x} - \frac{2}{y} = 1 \end{cases}$.

2. Cho phương trình: $x^2 - (4m - 1)x + 3m^2 - 2m = 0$ (ẩn x). Tìm m để phương trình có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thoả mãn $x_1^2 + x_2^2 = 7$.

Lời giải

1. ĐKXĐ: $x \neq 0; y \neq 0$

$$\begin{cases} \frac{2}{x} + \frac{1}{y} = 2 \\ \frac{6}{x} - \frac{2}{y} = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{10}{x} = 5 \\ \frac{2}{y} = \frac{6}{x} - 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = 1 \end{cases} \text{ (thoả mãn)}$$

Vậy nghiệm của hệ phương trình là $(x; y) = (2; 1)$

2. $\Delta = 4m^2 + 1 > 0$ với mọi m cho nên phương trình luôn có hai nghiệm phân biệt.

Theo định lý Vi-ét ta có $x_1 + x_2 = 4m - 1, x_1 x_2 = 3m^2 - 2m$.

$$x_1^2 + x_2^2 = 7 \Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 - 7 = 0 \Leftrightarrow 10m^2 - 4m - 6 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = -\frac{3}{5} \end{cases}$$

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn $(O; R)$ và đường kính AB . Bán kính CO vuông góc với AB , M là điểm bất kì trên cung nhỏ AC (M khác A và C), BM cắt AC tại H . Gọi K là hình chiếu của H trên AB .

1) Chứng minh rằng tứ giác $CBKH$ là tứ giác nội tiếp.

2) Chứng minh rằng $\widehat{ACM} = \widehat{ACK}$.

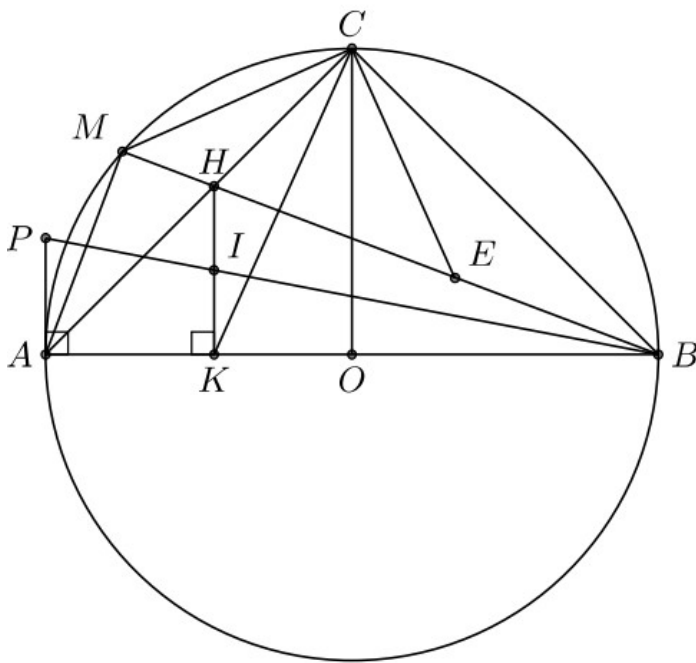
3) Trên đoạn thẳng BM lấy điểm E sao cho $BE = AM$. Chứng minh rằng tam giác ECM là tam giác vuông cân tại C .

4) Gọi d là tiếp tuyến của đường tròn (O) tại điểm A . Gọi P là một điểm nằm trên d sao cho hai

điểm P, C nằm trong cùng một nửa mặt phẳng bờ AB và $\frac{AP \cdot MB}{MA} = R$.

Chứng minh rằng đường thẳng PB đi qua trung điểm của đoạn thẳng HK .

Lời giải

- a) Ta có $\widehat{HKB} = \widehat{HCB} = 90^\circ$ cho nên tứ giác CBHK nội tiếp.
 b) Các tứ giác ABCM và CBHK nội tiếp suy ra $\widehat{ACM} = \widehat{ABM} = \widehat{ACK}$.
 c) Hai tam giác MAC và EBC có $\widehat{MAC} = \widehat{EBC}$, $MA = BE$ và $AC = BC$ cho nên hai tam giác bằng nhau, suy ra $MC = EC$ (1) và $\widehat{ACM} = \widehat{BCE}$; $\widehat{MCE} = \widehat{ACM} + \widehat{ACE} = \widehat{ACE} + \widehat{BCE} = 90^\circ$
 Từ (1) và (2) suy ra tam giác ECM vuông cân tại C.
 d) Ta có $\frac{IK}{AP} = \frac{KB}{2R} \Rightarrow IK = \frac{AP \cdot KB}{2R} = \frac{R \cdot MA \cdot KB}{2R \cdot MB}$

Để thấy hai tam giác vuông ABM và HBK đồng dạng cho nên $\frac{MA}{MB} = \frac{HK}{KB}$

Từ (1) và (2) suy ra $IK = \frac{HK}{2}$.

Câu V. (0,5 điểm) Với x, y là các số dương thoả mãn điều kiện $x \geq 2y$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu

thức $M = \frac{x^2 + y^2}{xy}$.

Lời giải

Đặt $t = \frac{x}{y} \geq 2 \Rightarrow M = \frac{t^2 + 1}{t}$.

Xét hiệu $M - \frac{5}{2} = \frac{t^2 + 1}{t} - \frac{5}{2} = \frac{(t-2)(2t-1)}{2t} \geq 0$ với mọi $t \geq 2$.

Vậy giá trị nhỏ nhất của M bằng $\frac{5}{2}$ khi $x = 2y$.

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2013 - 2014

Môn: TOÁN

Ngày thi: /6/2013

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Với $x > 0$, cho hai biểu thức $A = \frac{2 + \sqrt{x}}{\sqrt{x}}$ và $B = \frac{\sqrt{x} - 1}{\sqrt{x}} + \frac{2\sqrt{x} + 1}{x + \sqrt{x}}$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 64$.
- Rút gọn biểu thức B.
- Tìm x để $\frac{A}{B} > \frac{3}{2}$.

Lời giải

1. Thay $x = 64$ (thỏa mãn) vào biểu thức A ta được $A = \frac{2 + \sqrt{64}}{\sqrt{64}} = \frac{2 + 8}{8} = \frac{10}{8} = \frac{5}{4}$.

Vậy với $x = 64$ thì $A = \frac{5}{4}$

2. $B = \frac{\sqrt{x} - 1}{\sqrt{x}} + \frac{2\sqrt{x} + 1}{x + \sqrt{x}} = \frac{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 1)}{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 1)} + \frac{2\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 1)} = \frac{x - 1 + 2\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 1)} = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 2)}{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 1)} = \frac{\sqrt{x} + 2}{\sqrt{x} + 1}$.

3. Ta có $\frac{A}{B} > \frac{3}{2}$ thì $\frac{2 + \sqrt{x}}{\sqrt{x}} \cdot \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} + 2} > \frac{3}{2} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x}} > \frac{3}{2} \Leftrightarrow \frac{2(\sqrt{x} + 1)}{2\sqrt{x}} - \frac{3\sqrt{x}}{2\sqrt{x}} > 0 \Leftrightarrow \frac{2 - \sqrt{x}}{2\sqrt{x}} > 0$

Ta thấy $2\sqrt{x} > 0$ suy ra $\frac{2 - \sqrt{x}}{2\sqrt{x}} > 0 \Leftrightarrow 2 - \sqrt{x} > 0 \Leftrightarrow 2 > \sqrt{x} \Leftrightarrow x < 4$.

Vậy $0 < x < 4$ thì $\frac{A}{B} > \frac{3}{2}$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Quãng đường từ A đến B dài 90 km. Một người đi xe máy từ A đến B. Khi đến B, người đó nghỉ 30 phút rồi quay trở về A với vận tốc lớn hơn vận tốc lúc đi là 9 km/h. Thời gian kể từ lúc bắt đầu đi từ A đến lúc trở về đến A là 5 giờ. Tính vận tốc xe máy lúc đi từ A đến B.

Lời giải

Gọi vận tốc xe máy lúc đi là x (km/h) (Điều kiện: $x > 0$).

Vì vận tốc xe máy lúc về lớn hơn vận tốc lúc đi là 9 (km/h) nên vận tốc lúc về là $x + 9$ (km/h).

Suy ra thời gian lúc đi là $\frac{90}{x}$ (giờ). Thời gian lúc về là $\frac{90}{x + 9}$ (giờ).

Khi đến B xe nghỉ lại 30 phút = $\frac{1}{2}$ giờ. Mà tổng thời gian cả đi và về là 5 giờ nên ta có phương trình

$$\frac{90}{x} + \frac{90}{x + 9} + \frac{1}{2} = 5 \Leftrightarrow 9x^2 - 279x - 1620 = 0 \Leftrightarrow x^2 - 31x - 180 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -5 \text{ (ktm)} \\ x = 36 \text{ (tm)} \end{cases}$$

Vận tốc xe máy lúc đi là 36 km/h.

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 3(x+1) + 2(x+2y) = 4 \\ 4(x+1) - (x+2y) = 9 \end{cases}$$

2. Cho parabol (P): $y = \frac{1}{2}x^2$ và đường thẳng (d): $y = mx - \frac{1}{2}m^2 + m + 1$.

a) Với $m = 1$, xác định tọa độ các giao điểm A, B của (d) và (P).

b) Tìm các giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 sao cho $|x_1 - x_2| = 2$

Lời giải

1.
$$\begin{cases} 3(x+1) + 2(x+2y) = 4 \\ 4(x+1) - (x+2y) = 9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x + 4y = 1 \\ 3x - 2y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x + 4y = 1 \\ 6x - 4y = 10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 11x = 11 \\ 3x - 2y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ 3 - 2y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = -1 \end{cases}$$

Vậy nghiệm của hệ phương trình là $(x; y) = (1; -1)$

2. (a) Thay $m = 1$ vào (d) ta có $y = x - \frac{1}{2} + 2 = x + \frac{3}{2}$.

Xét phương trình hoành độ giao điểm của (d) và (P)

$$\frac{1}{2}x^2 = x + \frac{3}{2} \Leftrightarrow x^2 = 2x + 3 \Leftrightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 3 \end{cases}$$

Vậy phương trình có hai nghiệm $x_1 = -1, x_2 = 3$.

Với $x = -1$ thay vào (P): $y = \frac{1}{2} \Rightarrow A\left(-1; \frac{1}{2}\right)$.

Với $x = 3$ thay vào (P): $y = \frac{9}{2} \Rightarrow B\left(3; \frac{9}{2}\right)$.

(b) Xét phương trình hoành độ của (d) và (P) ta có:

$$\frac{1}{2}x^2 = mx - \frac{1}{2}m^2 + m + 1 \Leftrightarrow x^2 - 2mx + m^2 - 2m - 2$$

$$\text{Xét } \Delta' = m^2 - (m^2 - 2m - 2) = 2m + 2.$$

Để (d) và (P) giao nhau tại hai điểm phân biệt thì $\Delta' > 0 \Leftrightarrow 2m + 2 > 0 \Leftrightarrow m > -1$.

Theo Vi-et ta có:
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 2m \\ x_1 \cdot x_2 = m^2 - 2m - 2 \end{cases}$$

Theo bài ra ta có: $|x_1 - x_2| = 2 \Leftrightarrow (x_1 - x_2)^2 = 4 \Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 4x_1x_2 = 4$

$$\Leftrightarrow (2m)^2 - 4(m^2 - 2m - 2) = 4 \Leftrightarrow 2m + 2 = 1 \Leftrightarrow m = -\frac{1}{2}. \text{ (tm)}$$

Vậy $m = -\frac{1}{2}$ thỏa mãn điều kiện bài toán.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) và điểm A nằm bên ngoài (O) . Kẻ hai tiếp tuyến AM, AN với đường tròn (O) (M, N là các tiếp điểm). Một đường thẳng d đi qua A cắt đường tròn (O) tại hai điểm B và C ($AB < AC$, d không đi qua tâm O).

1. Chứng minh tứ giác $AMON$ nội tiếp.

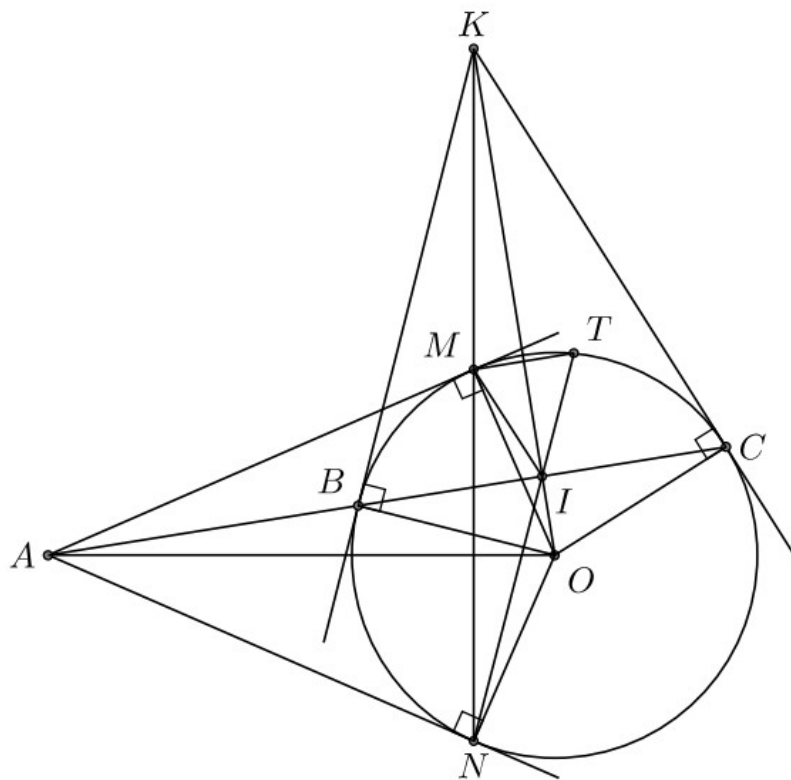
2. Chứng minh $AN^2 = AB \cdot AC$.

Tính độ dài đoạn thẳng BC khi $AB = 4$ cm, $AN = 6$ cm.

3. Gọi I là trung điểm của BC . Đường thẳng NI cắt đường tròn (O) tại điểm thứ hai là T . Chứng minh $MT \parallel AC$.

4. Hai tiếp tuyến của đường tròn (O) tại B và C cắt nhau ở K . Chứng minh K thuộc một đường thẳng cố định khi d thay đổi và thỏa mãn điều kiện đề bài.

Lời giải

a) Ta có $\widehat{AMO} = \widehat{ANO} = 90^\circ$ (Tính chất tiếp tuyến).

Do đó: $\widehat{AMO} + \widehat{ANO} = 180^\circ$, mà hai góc này ở vị trí đối nhau nên tứ giác $AMON$ nội tiếp.

b) Xét $\triangle AMB$ và $\triangle ACM$ có

\widehat{MAC} chung

$\widehat{MCA} = \widehat{AMB}$ (cùng chắn cung \widehat{MB})

Suy ra $\triangle AMB \sim \triangle ACM$. (g.g)

$\Rightarrow \frac{AM}{AB} = \frac{AC}{AM}$ (Tính chất tam giác đồng dạng)

$$\Rightarrow AM^2 = AB \cdot AC.$$

Mà $AM = AN$ (Tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau).

$$\text{Vậy } AN^2 = AB \cdot AC. \text{ (đpcm)}$$

$$\text{Ta có } AN^2 = AB \cdot AC \Rightarrow 36 = 4 \cdot AC \Rightarrow AC = 9 \text{ (cm).}$$

$$\text{Mà } AC = AB + BC \Rightarrow BC = AC - AB = 9 - 4 = 5 \text{ (cm).}$$

c) Vì I là trung điểm của dây cung BC không đi qua tâm O nên $OI \perp BC$ hay $\widehat{AIO} = 90^\circ$, như vậy I và N cùng nhìn đoạn AO dưới góc vuông nên A, N, O, I cùng nằm trên một đường tròn đường kính AO , do đó: $\widehat{AIN} = \widehat{AON}$ (cùng chắn cung NA).

Mặt khác $\widehat{MTN} = \frac{1}{2} \widehat{MON} = \widehat{AON}$. Suy ra $\widehat{MTN} = \widehat{AIN}$ và chúng ở vị trí đồng vị nên $MT \parallel AC$ (đpcm).

d) Xét $\triangle BOK$ vuông tại B (Tính chất tiếp tuyến), có đường cao BI nên $OB^2 = OI \cdot OK$ mà

$$OB = OM \Rightarrow OM^2 = OI \cdot OK \Rightarrow \frac{OM}{OI} = \frac{OK}{OM}$$

Góc MOI chung nên $\triangle OIM \sim \triangle OKM$ (c - g - c). Từ đó suy ra $\widehat{MIO} = \widehat{OMK}$ (5)

Ta có: $OM = ON$ nên $\widehat{OMN} = \widehat{ONM}$ (6)

Vì bốn điểm M, N, I, O cùng nằm trên một đường tròn đường kính AO và từ (6) nên

$$\widehat{NMO} + \widehat{MIO} = \widehat{MNO} + \widehat{MIN} = 180^\circ \text{ (7)}$$

Từ (5) và (7), suy ra: $\widehat{NMO} + \widehat{KMO} = 180^\circ$, do đó ba điểm M, N, K thẳng hàng hay suy ra K luôn nằm trên đường thẳng MN cố định khi d thay đổi.

Câu V. (0,5 điểm) Với a, b, c là các số dương thỏa mãn điều kiện $a + b + c + ab + bc + ca = 6abc$, chứng

$$\text{minh: } \frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \geq 3$$

Lời giải

$$\left(\frac{1}{a} - \frac{1}{b} \right)^2 \geq 0 \Leftrightarrow \frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \geq \frac{2}{ab} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \right) \geq \frac{1}{ab}$$

Theo bất đẳng thức Cauchy ta có

$$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \right) \geq \frac{1}{ab}; \frac{1}{2} \left(\frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq \frac{1}{bc}; \frac{1}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq \frac{1}{ac}$$

$$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{a^2} + 1 \right) \geq \frac{1}{a}; \frac{1}{2} \left(\frac{1}{b^2} + 1 \right) \geq \frac{1}{b}; \frac{1}{2} \left(\frac{1}{c^2} + 1 \right) \geq \frac{1}{c}$$

Cộng lần lượt các vế

$$\frac{3}{2} + \frac{3}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq \frac{1}{ab} + \frac{1}{ac} + \frac{1}{bc} + \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}$$

$$\Leftrightarrow \frac{3}{2} + \frac{3}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq \frac{c + b + a + bc + ac + ab}{abc}$$

$$\Leftrightarrow \frac{3}{2} + \frac{3}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq 6$$

$$\Leftrightarrow \frac{3}{2} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq 6 - \frac{3}{2} = 9$$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq 3.$$

Dấu "=" xảy ra khi $a = b = c = 1$ (đpcm).

----- HẾT -----

MathExpress
Sang mãi niềm tin

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2014 - 2015

Môn: TOÁN

Ngày thi: 23/6/2014

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) 1. Tính giá trị của biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-1}$ khi $x = 9$

2. Cho biểu thức $P = \left(\frac{x-2}{x+2\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{x}+2} \right) \cdot \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-1}$ với $x > 0$ và x khác 1

a) Chứng minh rằng $P = \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}}$

b) Tìm các giá trị của x để $2P = 2\sqrt{x} + 5$

Lời giải

1. Thay $x = 9$ (tmđk) vào biểu thức A ta có $A = \frac{\sqrt{9}+1}{\sqrt{9}-1} = \frac{3+1}{3-1} = 2$

2. $P = \left(\frac{x-2}{x+2\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{x}+2} \right) : \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}+1} = \left(\frac{x-2}{\sqrt{x}(\sqrt{x}+2)} + \frac{1}{\sqrt{x}+2} \right) \cdot \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-1} = \frac{x-2+\sqrt{x}}{\sqrt{x}(\sqrt{x}+2)} \cdot \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-1}$
 $= \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+2)}{\sqrt{x}(\sqrt{x}+2)} \cdot \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-1} = \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}}$

3. $2P = 2\sqrt{x} + 5 \Leftrightarrow 2 \cdot \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}} = 2\sqrt{x} + 5 \Leftrightarrow 2\sqrt{x} + 2 = 2x + 5\sqrt{x} \Leftrightarrow 2x + 3\sqrt{x} - 2 = 0$

$\Leftrightarrow (2\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+2) = 0 \Rightarrow 2\sqrt{x}-1 = 0$ (vì $\sqrt{x}+2 > 0$)

$\Rightarrow \sqrt{x} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \frac{1}{4}$ (tmđk)

Vậy $x = \frac{1}{4}$

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một phân xưởng theo kế hoạch cần phải sản xuất 1100 sản phẩm trong một số ngày quy định. Do mỗi ngày phân xưởng đó sản xuất vượt mức 5 sản phẩm nên phân xưởng đã hoàn thành kế hoạch sớm hơn thời gian quy định 2 ngày. Hỏi theo kế hoạch, mỗi ngày phân xưởng phải sản xuất bao nhiêu sản phẩm?

Lời giải

Gọi x là số sản phẩm mỗi ngày xưởng làm được. ($x \in \mathbb{N}, 0 < x < 1100$).

Số ngày mà xưởng làm xong theo kế hoạch là $\frac{1100}{x}$ (ngày).

Mỗi ngày xưởng làm vượt mức 5 sản phẩm nên số ngày mà xưởng làm xong là $\frac{1100}{x+5}$ (ngày).

Vì xưởng xong sớm 2 ngày nên ta có phương trình $\frac{1100}{x+5} + 2 = \frac{1100}{x}$

Giải phương trình ta có $\begin{cases} x = 50 \text{ (tm)} \\ x = -55 \text{ (ktm)} \end{cases}$.

Vậy mỗi ngày xưởng làm 50 sản phẩm.

Câu III. (2,0 điểm) 1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} \frac{4}{x+y} + \frac{1}{y-1} = 5 \\ \frac{1}{x+y} - \frac{2}{y-1} = -1 \end{cases}$.

2. Trên mặt phẳng tọa độ cho đường thẳng $(d): y = -x + 6$ và parabol $(P): y = x^2$.

a) Tìm tọa độ các giao điểm của (d) và (P) .

b) Gọi A, B là hai giao điểm của (d) và (P) . Tính diện tích của tam giác AOB .

Lời giải

1. Điều kiện $x + y \neq 0$ và $y \neq 1$

Đặt $X = \frac{1}{x+y}$ và $Y = \frac{1}{y-1}$ ta có hệ phương trình $\begin{cases} 4X + Y = 5 \\ X - 2Y = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} X = 1 \\ Y = 1 \end{cases}$

Do đó $\begin{cases} x+y=1 \\ y-1=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=-1 \\ y=2 \end{cases}$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) = (-1; 2)$

2a) Xét phương trình hoành độ giao điểm của (d) và (P) ta có $x^2 = -x + 6 \Leftrightarrow x = -3$ hoặc $x = 2$.

Với $x = 2 \Rightarrow y = 4$. Giao điểm thứ nhất là $A(2; 4)$.

Với $x = -3 \Rightarrow y = 9$. Giao điểm thứ hai là $B(-3; 9)$.

b) Gọi C là giao điểm của (d) với trục $Oy \Rightarrow C(0; 6)$

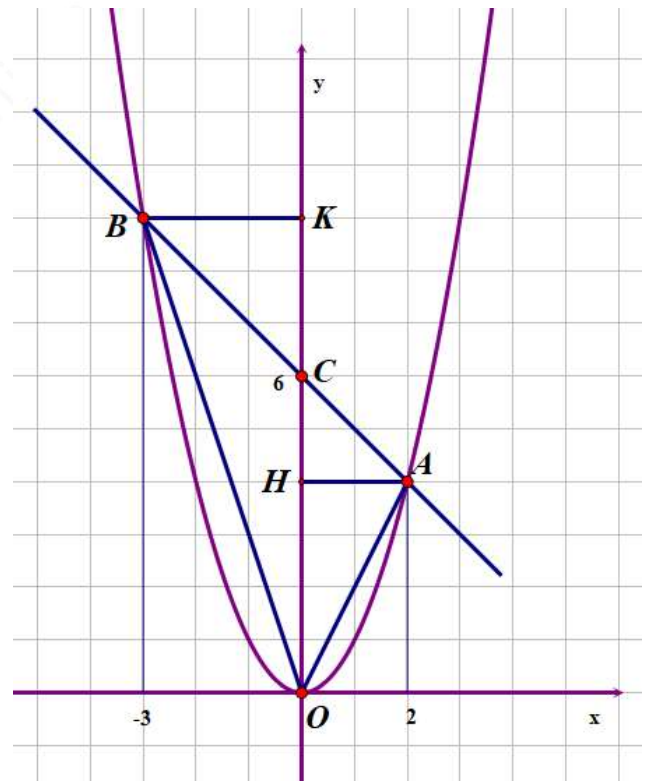
Kẻ $AH \perp Oy \Rightarrow AH = |x_A| = |2| = 2$

$BK \perp Oy \Rightarrow BK = |x_B| = |-3| = 3$

$$\Rightarrow S_{OAB} = \frac{1}{2} AH \cdot CO = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 6 = 6 \text{ (đvdt)}$$

$$\Rightarrow S_{OBC} = \frac{1}{2} BK \cdot CO = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 6 = 9 \text{ (đvdt)}$$

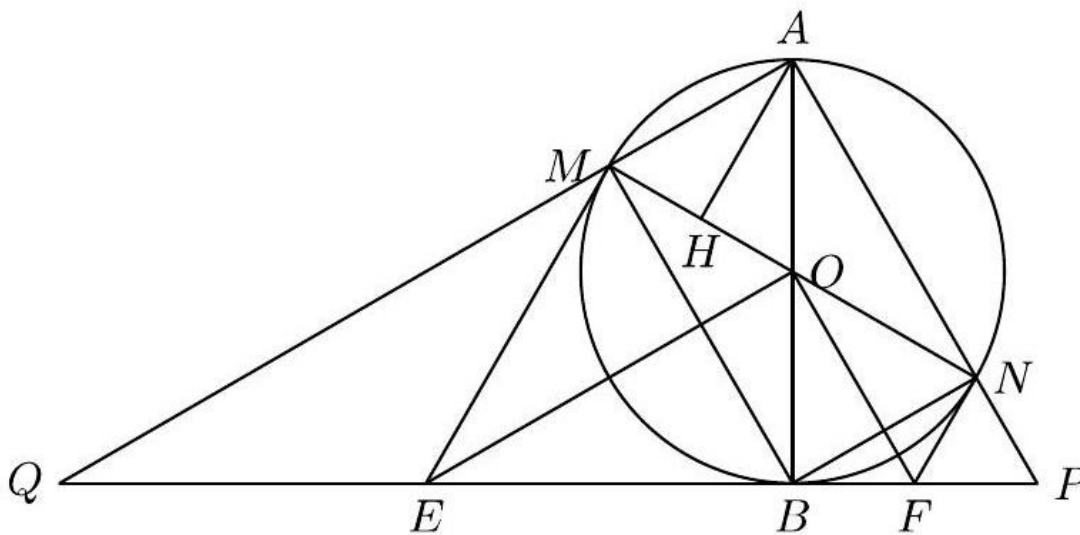
$$\Rightarrow S_{OAB} = 6 + 9 = 15 \text{ (đvdt)}$$

Câu IV. (3,5 điểm) . Cho đường tròn $(O;R)$ có đường kính AB cố định. Vẽ đường kính MN của đường tròn $(O;R)$ (M khác A , M khác B). Tiếp tuyến tại B của đường tròn $(O;R)$ cắt các đường thẳng AM, AN lần lượt tại các điểm Q, P .

- 1) Chứng minh tứ giác $AMBN$ là hình chữ nhật.
- 2) Chứng minh 4 điểm M, N, P, Q cùng thuộc một đường tròn.
- 3) Gọi E là trung điểm của BQ . Đường thẳng vuông góc với OE tại O cắt PQ tại điểm F . Chứng minh F là trung điểm của BP và $ME \parallel NF$.
- 4) Khi đường kính MN quay quanh tâm O và thỏa mãn điều kiện đề bài, xác định vị trí của đường kính MN để tứ giác $MNPQ$ có diện tích nhỏ nhất.

Lời giải

1) Tứ giác $AMBN$ có hai đường chéo AB, MN bằng nhau và cắt nhau tại trung điểm mỗi đường nên $AMBN$ là hình chữ nhật.

2) Do câu 1) ta có $\widehat{ANM} = \widehat{ABM}$

Hơn nữa $\widehat{ABM} = \widehat{MQP}$ (cùng phụ với \widehat{QAB})

Do đó $\widehat{ANM} = \widehat{MQP} \Rightarrow M, N, P, Q$ cùng thuộc một đường tròn.

3) Trong $\triangle ABQ$ ta có OE là đường trung bình nên $OE \parallel AQ$.

Ta lại có $OF \perp OE$ và $AP \perp AQ$ nên $OF \parallel AP$.

Trong tam giác ABP có O là trung điểm AB và $OF \parallel AP$ nên F là trung điểm BP .

$$\text{Ta có } \widehat{MEF} = \frac{1}{2}(\text{sđ } \widehat{MAB} - \text{sđ } \widehat{MB}) \text{ và } \widehat{NFE} = \frac{1}{2}(\text{sđ } \widehat{BAN} - \text{sđ } \widehat{BN}).$$

Do đó $\widehat{MEF} + \widehat{NFE} = \text{sđ } \widehat{MN} = 180^\circ \Rightarrow ME \parallel NF$ (góc trong cùng phía bù nhau).

4) Do E, F là trung điểm của BQ, BP nên $PQ = 2EF \geq 2MN$.

$S_{MNPQ} = S_{APQ} - S_{AMN}$. Ta cần tìm vị trí của M, N sao cho S_{APQ} nhỏ nhất và S_{AMN} lớn nhất. Thật vậy,

$$S_{APQ} = \frac{AB \cdot PQ}{2} = EF \cdot AB \geq MN \cdot AB = 4R^2. \text{ Dấu bằng xảy ra khi } MN \perp AB.$$

Mà ta có $S_{AMN} = \frac{MN \cdot AH}{2} \leq \frac{MN \cdot OA}{2} = R^2$. Dấu bằng xảy ra khi $MN \perp AB$.

Vậy $MN \perp AB$ để S_{MNPQ} nhỏ nhất.

Câu V. (0,5 điểm) Với a, b, c là các số dương thỏa mãn điều kiện $a + b + c = 2$. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức $Q = \sqrt{2a + bc} + \sqrt{2b + ca} + \sqrt{2c + ab}$.

Lời giải

Vì $a + b + c = 2$ nên $2a + bc = a(a + b + c) + bc = (a + b)(a + c)$

$$\Rightarrow \sqrt{2a + bc} = \sqrt{(a + b)(a + c)} \leq \frac{a + b + a + c}{2}.$$

Tương tự ta có $\sqrt{2b + ca} \leq \frac{b + c + b + a}{2}$ và $\sqrt{2c + ab} \leq \frac{c + a + c + b}{2}$.

Cộng theo vế ta có $Q \leq 2(a + b + c) = 4$.

----- HẾT -----

MathExpress
Sang mãi niềm tin

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘIKỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2015 - 2016

Môn: TOÁN

Ngày thi: 11/6/2015

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $P = \frac{x+3}{\sqrt{x}-2}$ và $Q = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}+2} + \frac{5\sqrt{x}-2}{x-4}$ với $x > 0, x \neq 4$.

- Tính giá trị của biểu thức P khi $x=9$
- Rút gọn biểu thức Q .
- Tìm giá trị của x để biểu thức $\frac{P}{Q}$ đạt giá trị nhỏ nhất.

Lời giải

1. Thay $x=9$ vào $P = \frac{9+3}{\sqrt{9}-2} = \frac{12}{\sqrt{9}-2} = \frac{12}{3-2} = 12$.

2. $Q = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}+2} + \frac{5\sqrt{x}-2}{x-4} = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x}+2} + \frac{5\sqrt{x}-2}{x-4} = \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}-2)+5\sqrt{x}-2}{x-4} = \frac{x+2\sqrt{x}}{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+2)} = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-2}$.

3. Ta có $\frac{P}{Q} = \frac{x+3}{\sqrt{x}} = \sqrt{x} + \frac{3}{\sqrt{x}}$

Theo bất đẳng thức Cô-si, ta có $\sqrt{x} + \frac{3}{\sqrt{x}} \geq 2\sqrt{3}$.

Dấu bằng xảy ra khi và chỉ khi $\sqrt{x} = \frac{3}{\sqrt{x}} \Leftrightarrow x=3$, thỏa mãn điều kiện.

Vậy giá trị nhỏ nhất của $\frac{P}{Q}$ là $2\sqrt{3}$, đạt được khi $x=3$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một tàu tuần tra chạy ngược dòng 60 km, sau đó chạy xuôi dòng 48 km trên cùng một dòng sông có vận tốc của dòng nước là 2 km/ giờ. Tính vận tốc của tàu tuần tra khi nước yên lặng, biết thời gian xuôi dòng ít hơn thời gian ngược dòng 1 giờ.

Lời giải

Gọi vận tốc của tàu tuần tra khi nước yên lặng là x (km/giờ), $x > 2$.

Vận tốc của tàu khi chạy xuôi dòng là $x+2$ (km)

Vận tốc của tàu khi chạy ngược dòng là $x-2$ (km)

Thời gian tàu tuần tra ngược dòng là $\frac{60}{x-2}$ (giờ).

Thời gian tàu tuần tra xuôi dòng là $\frac{48}{x+2}$ (giờ).

Ta có phương trình $\frac{60}{x-2} - \frac{48}{x+2} = 1 \Rightarrow x^2 - 12x - 220 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 22 \text{ (tm)} \\ x = -10 \text{ (ktm)} \end{cases}$

Vậy vận tốc của tàu tuần tra khi nước yên lặng là 22 km/ giờ.

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} 2(x+y) + \sqrt{x+1} = 4 \\ (x+y) - 3\sqrt{x+1} = -5 \end{cases}$.

2. Cho phương trình $x^2 - (m+5)x + 3m + 6 = 0$ (x là ẩn số).

a) Chứng minh phương trình luôn có nghiệm với mọi số thực m .

b) Tìm m để phương trình có hai nghiệm x_1, x_2 là độ dài hai cạnh góc vuông của một tam giác vuông có độ dài cạnh huyền bằng 5.

Lời giải

1. Điều kiện xác định $x \geq -1$.

Đặt $\begin{cases} a = x+y \\ b = \sqrt{x+1} \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a+b=4 \\ a-3b=-5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=2 \end{cases}$.

Từ đó ta có $\begin{cases} x+y=1 \\ \sqrt{x+1}=2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=3 \\ y=-2 \end{cases}$ thỏa mãn điều kiện xác định.

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(3; -2)$.

2. $x^2 - (m+5)x + 3m + 6 = 0$

a) Ta có $\Delta = (m+5)^2 - 4(3m+6) = (m-1)^2 \geq 0 \forall m \in \mathbb{R}$ nên phương trình luôn có nghiệm với mọi giá trị của m .

b) Ta tính được hai nghiệm là $x_1 = 3, x_2 = m+2$.

Vì x_1, x_2 là độ dài hai cạnh góc vuông của một tam giác vuông có độ dài cạnh huyền bằng 5 nên

$$\begin{cases} x_1 = 3 > 0 \\ x_2 = m+2 > 0 \\ x_1^2 + x_2^2 = 25 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > -2 \\ 3^2 + (m+2)^2 = 25 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > -2 \\ (m+2)^2 = 16 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > -2 \\ m+2 = 4 \\ m+2 = -4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m > -2 \\ m = 2 \text{ (tm)} \\ m = -6 \text{ (ktm)} \end{cases} \Leftrightarrow m = 2$$

Vậy $m=2$ là giá trị cần tìm.

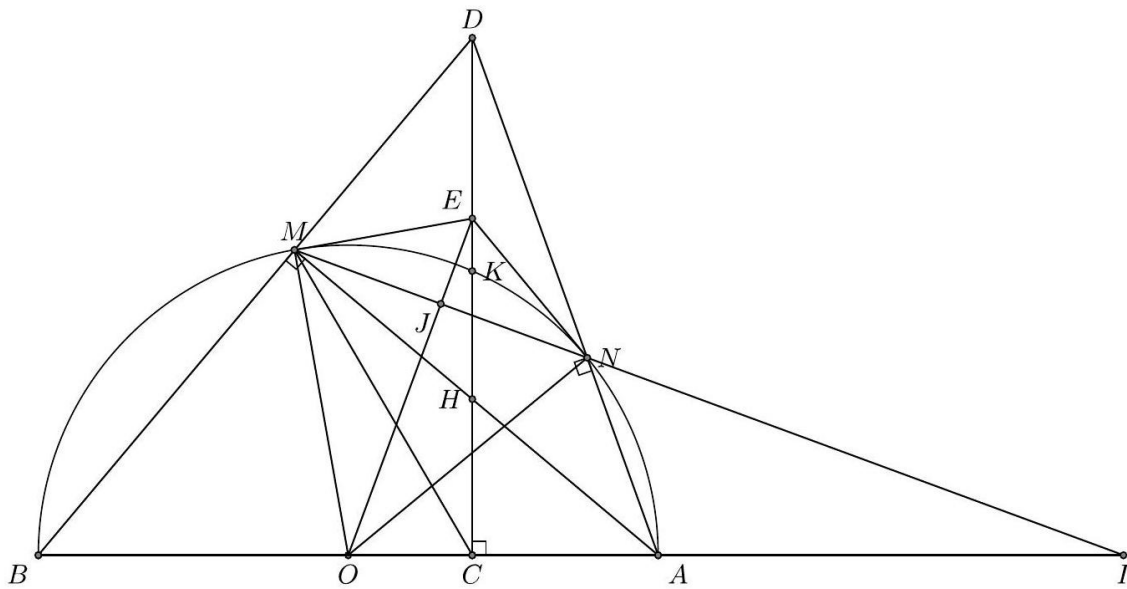
Câu IV. (3,5 điểm) Cho nửa đường tròn tâm O có đường kính AB . Lấy điểm C trên đoạn thẳng AO (C khác A, C khác O). Đường thẳng đi qua C và vuông góc với AB cắt nửa đường tròn tại K .

Gọi M là điểm bất kì trên cung KB (M khác K, M khác B). Đường thẳng CK cắt các đường thẳng AM, BM lần lượt tại H và D . Đường thẳng BH cắt nửa đường tròn tại điểm thứ hai N .

1. Chứng minh tứ giác $ACMD$ là tứ giác nội tiếp.

2. Chứng minh $CA \cdot CB = CH \cdot CD$.

3. Chứng minh ba điểm A, N, D thẳng hàng và tiếp tuyến tại N của nửa đường tròn đi qua trung điểm của DH .

d) Khi M di động trên cung KB , chứng minh đường thẳng MN luôn đi qua một điểm cố định. Kéo dài MN cắt AB tại điểm I , ta cần chứng minh điểm I cố định.

Ta xét $\triangle DMH$ vuông tại H có E là trung điểm cạnh huyền DH , suy ra $ME = EN = \frac{1}{2}DH$, xét hai tam giác $\triangle EMO$ và $\triangle ENO$ là hai tam giác bằng nhau theo trường hợp C-C-C. Suy ra $\widehat{EMO} = \widehat{ENO} = 90^\circ \Rightarrow EM \perp OM$.

Suy ra tứ giác $EMON$ nội tiếp đường tròn đường kính $OE \Rightarrow OJ \cdot OE = OM^2 = R^2$.

Ta có $\triangle OJI \sim \triangle OCE \Rightarrow \frac{OJ}{OC} = \frac{OI}{OE} \Rightarrow OI \cdot OC = OJ \cdot OE = R^2$.

Suy ra $OI = \frac{R^2}{OC}$ là số không đổi mà O và đường thẳng AB cố định, suy ra I cố định, (điều phải chứng minh).

Câu V. (0,5 điểm) Với hai số thực không âm a, b thỏa mãn $a^2 + b^2 = 4$, tìm giá trị lớn nhất của biểu

thức $M = \frac{ab}{a+b+2}$.

Lời giải

Ta có $a^2 + b^2 = 4 \Rightarrow 2ab = (a+b)^2 - 4 \Rightarrow 2M = \frac{(a+b)^2 - 4}{a+b+2} = a+b-2$.

Ta có $a+b \leq \sqrt{2(a^2+b^2)} = 2\sqrt{2} \Rightarrow M \leq \sqrt{2} - 1$.

Dấu bằng xảy ra khi và chỉ khi $a = b = \sqrt{2}$.

Vậy giá trị lớn nhất của M bằng $\sqrt{2}$ khi $a = b = \sqrt{2}$.

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2016 - 2017

Môn: TOÁN

Ngày thi: 8/6/2016

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{7}{\sqrt{x}+8}$ và $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-3} + \frac{2\sqrt{x}-24}{x-9}$ với $x \geq 0, x \neq 9$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x=25$
- Chứng minh $B = \frac{\sqrt{x}+8}{\sqrt{x}+3}$.
- Tìm x để biểu thức $P=A \cdot B$ có giá trị là số nguyên

Lời giải

1. Thay $x=25$ (tmdk) vào biểu thức A ta có $A = \frac{7}{\sqrt{25}+8} = \frac{7}{13}$

Vậy với $x=25$ thì $A = \frac{7}{13}$

2. $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-3} + \frac{2\sqrt{x}-24}{x-9} = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}+3) + 2\sqrt{x}-24}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} = \frac{x+5\sqrt{x}-24}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} = \frac{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+8)}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)} = \frac{\sqrt{x}+8}{\sqrt{x}+3}$

3) Ta có $P = A \cdot B = \frac{\sqrt{x}+8}{\sqrt{x}+3} \cdot \frac{7}{\sqrt{x}+8} = \frac{7}{\sqrt{x}+3} > 0$

$\Rightarrow P = \frac{7}{\sqrt{x}+3} \Rightarrow \sqrt{x} = \frac{7}{P} - 3 \geq 0 \Rightarrow \frac{7}{P} \geq 3 \Rightarrow P \leq 2 \Rightarrow 0 < P \leq 2$ mà $\begin{cases} P \in \mathbb{Z}^+ \\ P > 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} P = 1 \\ P = 2 \end{cases}$

Với $P=1 \Rightarrow x=16$.

Với $P=2 \Rightarrow x = \frac{1}{4}$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình
Một mảnh vườn hình chữ nhật có diện tích 720 m^2 . Nếu tăng chiều dài thêm 10 m và giảm chiều rộng 6 m thì diện tích mảnh vườn không đổi. Tính chiều dài và chiều rộng của mảnh vườn.

Lời giải

Gọi chiều dài hình chữ nhật là: x (m) ($x > 0$).

Suy ra, chiều rộng hình chữ nhật là: $\frac{720}{x}$ (m).

Chiều dài của mảnh vườn sau khi tăng 10m là $x+10$ (m)

Chiều rộng của mảnh vườn sau khi giảm 6m là $\frac{720}{x} - 6$ (m)

Theo bài ra, ta có phương trình:

$$(x+10)\left(\frac{720}{x}-6\right)=720 \Leftrightarrow 6x^2+60x-7200=0 \Leftrightarrow x^2+10x-1200=0$$

Giải phương trình này ta được:
$$\begin{cases} x=30 \text{ (tm)} \\ x=-40 \text{ (ktm)} \end{cases}$$

Vậy chiều dài hình chữ nhật là 30 (m), chiều rộng hình chữ nhật là 24 (m).

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \frac{3x}{x-1} - \frac{2}{y+2} = 4 \\ \frac{2x}{x-1} + \frac{1}{y+2} = 5 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho đường thẳng $(d): y=3x+m^2-1$ và Parabol $(P): y=x^2$.

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt với mọi m .

b) Gọi x_1 và x_2 là hoành độ các giao điểm của (d) và (P) . Tìm m để $(x_1+1)(x_2+1)=1$.

Lời giải

1) Đặt
$$\begin{cases} u = \frac{x}{x-1} \\ v = \frac{1}{y+2} \end{cases}$$
 với $(x \neq 1, y \neq -2)$

Khi đó hệ phương trình trở thành:
$$\begin{cases} 3u-2v=4 \\ 2u+v=5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} u=2 \\ v=1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{x}{x-1}=2 \\ \frac{1}{y+2}=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ y=-1 \end{cases} \text{ (thỏa mãn)}$$

Vậy hệ phương trình đã cho có nghiệm $(x;y)=(2;-1)$.

2)

(a) Phương trình hoành độ giao điểm của đường thẳng (d) và parabol (P) là:

$$x^2=3x+m^2-1 \Leftrightarrow x^2-3x-m^2+1=0 \quad (1)$$

Ta xét biệt thức $\Delta=(-3)^2-4 \cdot (-m^2+1)=9+4m^2-4=4m^2+5 > 0$ với mọi m .

Vậy (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt với mọi m .

(b) Với x_1, x_2 là hoành độ giao điểm của (d) và (P) nên $x_1; x_2$ là hai nghiệm của phương trình (1).

Theo định lí Vi-ét ta có
$$\begin{cases} x_1+x_2=3 \\ x_1 \cdot x_2=1-m^2 \end{cases}$$

Để $(x_1+1)(x_2+1)=1 \Leftrightarrow x_1 \cdot x_2 + x_1 + x_2 = 1 \Leftrightarrow 1-m^2+3+1=1 \Leftrightarrow m^2=4 \Leftrightarrow m=\pm 2$.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) và một điểm A nằm ngoài đường tròn. Kẻ tiếp tuyến AB với đường tròn (O) (B là tiếp điểm) và đường kính BC . Trên đoạn thẳng CO lấy điểm I (I khác C, O). Đường thẳng AI cắt (O) tại hai điểm D và E (D nằm giữa A và E). Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng DE .

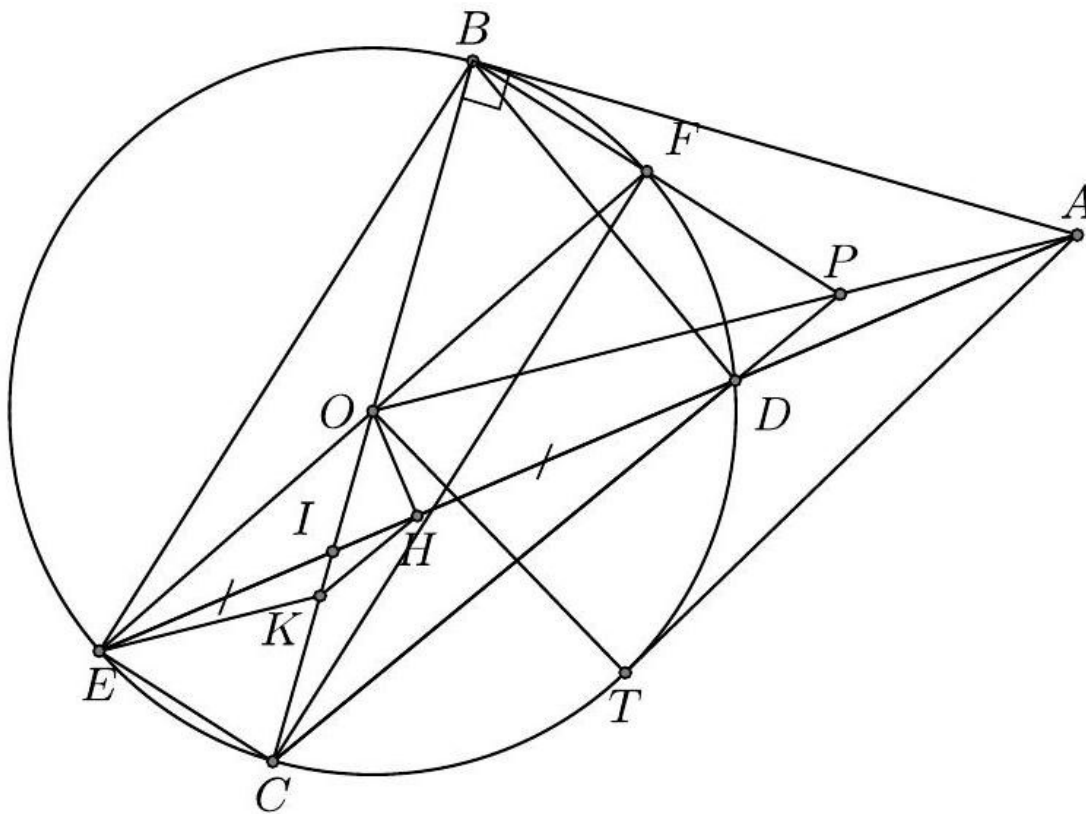
1. Chứng minh bốn điểm A, B, O, H cùng nằm trên một đường tròn

2. Chứng minh $\frac{AB}{AE} = \frac{BD}{BE}$.

3. Đường thẳng d đi qua điểm E song song với AO , d cắt BC tại điểm K . Chứng minh $HK \parallel DC$.

4. Tia CD cắt AO tại điểm P , tia EO cắt BP tại điểm F . Chứng minh tứ giác $BECF$ là hình chữ nhật.

Lời giải

a) Vì AB là tiếp tuyến của $(O) \Rightarrow OA \perp AB \Rightarrow \widehat{OBA} = 90^\circ$.

Vì DE là dây cung của (O) mà H là trung điểm của DE nên $OH \perp DE \Rightarrow \widehat{OHA} = 90^\circ$.

Xét tứ giác $ABOH$ có $\widehat{OHA} + \widehat{OBA} = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ \Rightarrow$ tứ giác $ABOH$ nội tiếp.

b) Vì AB là tiếp tuyến của (O) tại $B \Rightarrow \widehat{ABD} = \widehat{BED} = \widehat{BEA}$ (góc tạo bởi tiếp tuyến và dây cung và góc nội tiếp cùng chắn cung BD)

Xét $\triangle ABD$ và $\triangle AEB$ có $\widehat{ABD} = \widehat{BEA}$ và \widehat{BAD} chung

$\Rightarrow \triangle ABD \sim \triangle AEB$ (g-g) $\Rightarrow \frac{AB}{AE} = \frac{BD}{BE}$.

c) Vì tứ giác $ABOH$ nội tiếp nên $\widehat{HAO} = \widehat{HBO}$ (hai góc cùng chắn một cung)

Mà $EK // AO \Rightarrow \widehat{KEA} = \widehat{HAO}$ (hai góc so le trong)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \widehat{KEH} = \widehat{KBH}$.

\Rightarrow tứ giác $HKEB$ nội tiếp $\Rightarrow \widehat{EHK} = \widehat{KBE}$

Vì tứ giác $DCEB$ nội tiếp $\Rightarrow \widehat{CDE} = \widehat{CBE}$ (hai góc cùng chắn cung CE)

Từ (3) và (4) ta có $\widehat{CDE} = \widehat{KHE}$ mà hai góc nằm ở vị trí đồng vị $\Rightarrow HK // DC$.

d) Kẻ tiếp tuyến thứ hai với AT với (O) ($T \in (O)$).

$\Rightarrow OT \perp TA \Rightarrow \widehat{OTA} = 90^\circ$.

Xét tứ giác $OTAB$ có $\widehat{OTA} + \widehat{OBA} = 180^\circ$ mà hai góc đối nhau \Rightarrow tứ giác $OTAB$ nội tiếp

$\Rightarrow \widehat{OAT} = \widehat{OBT}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung OT)

Mà trên (O) có $\widehat{OBT} = \widehat{CBT} = \widehat{CDT}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung CT)

$\Rightarrow \widehat{OAT} = \widehat{CDT}$ hay $\widehat{PAT} = \widehat{CDT} \Rightarrow \widehat{PAT} + \widehat{PDT} = 180^\circ$.

Mà hai góc ở vị trí đối nhau trong tứ giác $TAPD \Rightarrow TAPD$ nội tiếp.

$\Rightarrow \widehat{ATP} = \widehat{ADP}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung AP)

Trên (O) có $\widehat{EBC} = \widehat{EDC}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung CE)

Mà $\widehat{ADP} = \widehat{EDC}$ (hai góc đối đỉnh) $\Rightarrow \widehat{ATP} = \widehat{CBE}$ (1).

Có AT, AB là tiếp tuyến của $(O) \Rightarrow AO$ là tia phân giác của góc $\widehat{TAB} \Rightarrow \widehat{TAP} = \widehat{BAP}$

Xét $\triangle TAP$ và $\triangle BAP$ có $AT = AB, \widehat{TAP} = \widehat{BAP}$ (cmt) và AP chung

$\Rightarrow \triangle TAP = \triangle BAP$ (c.g.c) $\Rightarrow \widehat{ATP} = \widehat{ABP}$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \widehat{ABP} = \widehat{EBC}$

$\Rightarrow \widehat{EBP} = \widehat{EBC} + \widehat{CBP} = \widehat{ABP} + \widehat{CBP} = \widehat{CBA} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{EBF} = 90^\circ$

Mà EF qua O nên EF là đường kính của $(O) \Rightarrow BFCE$ có hai đường chéo EF và BC bằng nhau và cắt nhau tại trung điểm của mỗi đường nên $BFCE$ là hình chữ nhật.

Câu V. (0,5 điểm) Với các số thực x, y thoả mãn $x - \sqrt{x+6} = \sqrt{y+6} - y$, tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = x + y$.

Lời giải

Bổ đề $\sqrt{a} + \sqrt{b} \leq \sqrt{2(a+b)}, \forall a, b \geq 0$.

Thật vậy bổ đề tương đương với $2\sqrt{ab} \leq a+b$ (đúng theo bất đẳng thức cô-si)

Áp dụng ta có $x - \sqrt{x+6} = \sqrt{y+6} - y \Leftrightarrow x+y = \sqrt{x+6} + \sqrt{y+6} \leq \sqrt{2(x+y+12)}$

$\Leftrightarrow (x+y)^2 \leq 2(x+y) + 24 \Leftrightarrow -4 \leq x+y \leq 6$ (1)

Dễ thấy $x + y \geq 0$ (2)

$$\text{Ta có } x + y = \sqrt{x+6} + \sqrt{y+6} \Leftrightarrow (x+y)^2 = (x+y) + 12 + 2\sqrt{(x+6)(y+6)}$$

$$\Leftrightarrow (x+y)^2 - (x+y) - 12 = 2\sqrt{(x+6)(y+6)} \geq 0 \Leftrightarrow (x+y+3)(x+y-4) \geq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x+y \leq -3 \\ x+y \geq 4 \end{cases} \Leftrightarrow x+y \geq 4 \quad (3)$$

Từ (1), (2) và (3) suy ra $4 \leq x+y \leq 6$.

$$\text{Dấu "=" xảy ra khi } x+y=4 \Leftrightarrow \begin{cases} x+y=4 \\ x+6=0 \\ y+6=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=-6 \\ y=10 \\ x=10 \\ y=-6 \end{cases}$$

$$\text{Khi } x+y=6 \Leftrightarrow \begin{cases} x+y=6 \\ x+6=y+6 \end{cases} \Leftrightarrow x=y=3.$$

Vậy giá trị lớn nhất của $x+y$ là 6 khi $x=y=3$ và giá trị nhỏ nhất của $x+y$ là 4 khi $(x;y) = (-6;10)$ hoặc $(x;y) = (10;-6)$.

HẾT

MathExpress
Sang mãi niềm tin

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2017 - 2018

Môn: TOÁN

Ngày thi: 9/6/2017

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}-5}$ và $B = \frac{3}{\sqrt{x}+5} + \frac{20-2\sqrt{x}}{x-25}$ với $x \geq 0, x \neq 25$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x=9$
- Chứng minh rằng $B = \frac{1}{\sqrt{x}-5}$.
- Tìm tất cả các giá trị của x để $A = B \cdot |x-4|$.

Lời giải

1) Thay $x=9$ (tmđk) vào biểu thức A ta có $A = \frac{\sqrt{9}+2}{\sqrt{9}-5} = \frac{3+2}{3-5} = -\frac{5}{2}$

Vậy với $x=9$ thì $A = -\frac{5}{2}$

$$2) B = \frac{3}{\sqrt{x}+5} + \frac{20-2\sqrt{x}}{x-25} = \frac{3}{\sqrt{x}+5} + \frac{20-2\sqrt{x}}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} = \frac{3(\sqrt{x}-5)+20-2\sqrt{x}}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} = \frac{3\sqrt{x}-15+20-2\sqrt{x}}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)}$$

$$= \frac{\sqrt{x}+5}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} = \frac{1}{\sqrt{x}-5}$$

$$3) A = B \cdot |x-4| \Leftrightarrow \frac{\sqrt{x}+2}{\sqrt{x}-5} = \frac{1}{\sqrt{x}-5} \cdot |x-4|$$

Nếu $x \geq 4, x \neq 25$ thì (*) trở thành: $\sqrt{x}+2 = x-4 \Leftrightarrow x - \sqrt{x} - 6 = 0 \Leftrightarrow (\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+2) = 0$

Do $\sqrt{x}+2 > 0$ nên $\sqrt{x} = 3 \Leftrightarrow x = 9$ (thỏa mãn)

Nếu $0 \leq x < 4$ thì (*) trở thành: $\sqrt{x}+2 = 4-x \Leftrightarrow x + \sqrt{x} - 2 = 0 \Leftrightarrow (\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+2) = 0$

Do $\sqrt{x}+2 > 0$ nên $\sqrt{x} = 1 \Leftrightarrow x = 1$ (thỏa mãn)

Vậy có hai giá trị $x=1$ và $x=9$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một xe ô tô và một xe máy cùng khởi hành từ A để đi đến B với vận tốc của mỗi xe không đổi trên toàn bộ quãng đường AB dài 120 km. Do vận tốc xe ô tô lớn hơn vận tốc xe máy là 10 km/h nên xe ô tô đến B sớm hơn xe máy 36 phút. Tính vận tốc của mỗi xe.

Lời giải

Gọi vận tốc xe máy là x (km/h). Điều kiện $x > 0$

Do vận tốc xe ô tô lớn hơn vận tốc xe máy là 10 km/h nên vận tốc ô tô là $x+10$ (km/h).

Thời gian xe máy đi từ A đến B là $\frac{120}{x}$ (h)

Thời gian ô tô đi từ A đến B là $\frac{120}{x+10}$ (h)

Xe ô tô đến B sớm hơn xe máy 36 phút $= \frac{3}{5}$ (h) nên ta có phương trình:

$$\frac{120}{x} - \frac{120}{x+10} = \frac{3}{5} \Leftrightarrow 120 \cdot 5 \cdot (x+10) - 120 \cdot 5 \cdot x = 3x \cdot (x+10)$$

$$\Leftrightarrow 3x^2 + 30x - 6000 = 0 \Leftrightarrow (x+50)(x-40) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -50 \text{ (ktm)} \\ x = 40 \text{ (tm)} \end{cases}$$

Vậy vận tốc của xe máy là 40 (km/h), vận tốc của ô tô là 50 (km/h).

Câu III. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \sqrt{x} + 2\sqrt{y-1} = 5 \\ 4\sqrt{x} - \sqrt{y-1} = 2 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng (d): $y = mx + 5$.

a) Chứng minh đường thẳng (d) luôn đi qua điểm A(0;5) với mọi giá trị của m.

b) Tìm tất cả các giá trị của m để đường thẳng (d) cắt parabol (P): $y = x^2$ tại hai điểm phân biệt có hoành độ lần lượt là x_1, x_2 (với $x_1 < x_2$) sao cho $|x_1| > |x_2|$.

Lời giải

Điều kiện: $x \geq 0; y \geq 1$

Đặt $\begin{cases} a = \sqrt{x} \\ b = \sqrt{y-1} \end{cases}$ ($a, b \geq 0$). Khi đó hệ phương trình trở thành

$$\begin{cases} a + 2b = 5 \\ 4a - b = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 5 - 2b \\ 4(5 - 2b) - b = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 5 - 2b \\ 20 - 8b - b = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 5 - 2b \\ -9b = -18 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = 2 \end{cases}$$

Do đó $\begin{cases} \sqrt{x} = 1 \\ \sqrt{y-1} = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y - 1 = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 5 \end{cases}$ (thỏa mãn)

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) = (1; 5)$.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng (d): $y = mx + 5$.

a) Chứng minh đường thẳng (d) luôn đi qua điểm A(0;5) với mọi giá trị của m.

Thay tọa độ điểm A(0;5) vào phương trình đường thẳng (d): $y = mx + 5$ ta được:

$5 = m \cdot 0 + 5$ luôn đúng với mọi giá trị của tham số m nên đường thẳng (d) luôn đi qua điểm A với mọi giá trị của m.

b) Tìm tất cả các giá trị của m để đường thẳng (d) cắt parabol $(P): y = x^2$ tại hai điểm phân biệt có hoành độ lần lượt là x_1, x_2 (với $x_1 < x_2$) sao cho $|x_1| > |x_2|$.

Xét phương trình hoành độ giao điểm của (d) và $(P): x^2 = mx + 5 \Leftrightarrow x^2 - mx - 5 = 0$.

Ta có tích hệ số $ac = -5 < 0$ nên phương trình hoành độ giao điểm luôn có 2 nghiệm phân biệt với mọi m hay thẳng (d) cắt parabol (P) tại hai điểm phân biệt với mọi m .

Theo hệ thức Vi-ét ta có
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = m \\ x_1 x_2 = -5 \end{cases}$$

Ta có $|x_1| > |x_2| \Leftrightarrow x_1^2 > x_2^2 \Leftrightarrow x_1^2 - x_2^2 > 0 \Rightarrow (x_1 + x_2)(x_1 - x_2) > 0$

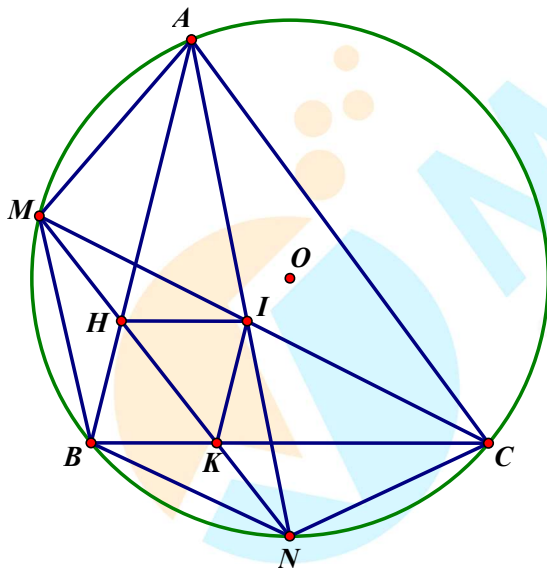
Theo giả thiết: $x_1 < x_2 \Leftrightarrow x_1 - x_2 < 0$ do đó $x_1 + x_2 < 0 \Leftrightarrow m < 0$.

Vậy thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O) ngoại tiếp tam giác nhọn ABC . Gọi M và N lần lượt là điểm chính giữa của cung nhỏ AB và cung nhỏ BC . Hai dây AN và CM cắt nhau tại điểm I . Dây MN cắt các cạnh AB và BC lần lượt tại các điểm H và K .

1. Chứng minh bốn điểm C, N, K, I cùng thuộc một đường tròn.
2. Chứng minh $NB^2 = NK \cdot NM$.
3. Chứng minh tứ giác $BHIK$ là hình thoi.
4. Gọi P, Q lần lượt là tâm của các đường tròn ngoại tiếp tam giác MBK , tam giác MCK và E là trung điểm của đoạn PQ . Vẽ đường kính ND của đường tròn (O) . Chứng minh ba điểm D, E, K thẳng hàng.

Lời giải

1. Chứng minh bốn điểm C, N, K, I cùng thuộc một đường tròn.

Ta có M là điểm chính giữa cung $AB \Rightarrow \widehat{AM} = \widehat{BM} \Rightarrow \widehat{MNA} = \widehat{MCB}$

$\Rightarrow \widehat{KNI} = \widehat{ICK}$. Tứ giác $CNKI$ có C và N là 2 đỉnh kề nhau cùng nhìn cạnh KI dưới góc bằng nhau nên $CNKI$ nội tiếp (dấu hiệu nhận biết tứ giác nội tiếp)

Do đó bốn điểm C, N, K, I cùng thuộc một đường tròn.

2. Chứng minh $NB^2 = NK.NM$.

Ta có N là điểm chính giữa cung $BC \Rightarrow \widehat{BN} = \widehat{CN} \Rightarrow \widehat{BMN} = \widehat{CMN}$ (góc nội tiếp chắn 2 cung bằng nhau)

Mà $\widehat{CBN} = \widehat{CMN}$ (góc nội tiếp chắn cùng chắn cung CN)

$\widehat{CBN} = \widehat{BMN} (= \widehat{CMN}) \Rightarrow \widehat{KBN} = \widehat{BMN}$

Xét $\triangle KBN$ và $\triangle BMN$ có:

\widehat{N} chung; $\widehat{KBN} = \widehat{BMN}$

$\Rightarrow \triangle KBN \sim \triangle BMN \Rightarrow \frac{KN}{BN} = \frac{BN}{MN} \Rightarrow NB^2 = NK.NM$ (điều phải chứng minh).

3. Chứng minh tứ giác $BHIK$ là hình thoi.

Ta có $\widehat{ABC} = \widehat{ANC}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung AC)

Mà $\widehat{AMC} = \widehat{AHI}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung IC)

$\Rightarrow \widehat{ABC} = \widehat{IKC}$ Mà 2 góc này ở vị trí đồng vị nên $HB // IK$ (1)

- Chứng minh tương tự phần 1 ta có tứ giác $AMHI$ nội tiếp

$\widehat{ANC} = \widehat{IKC}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung AI)

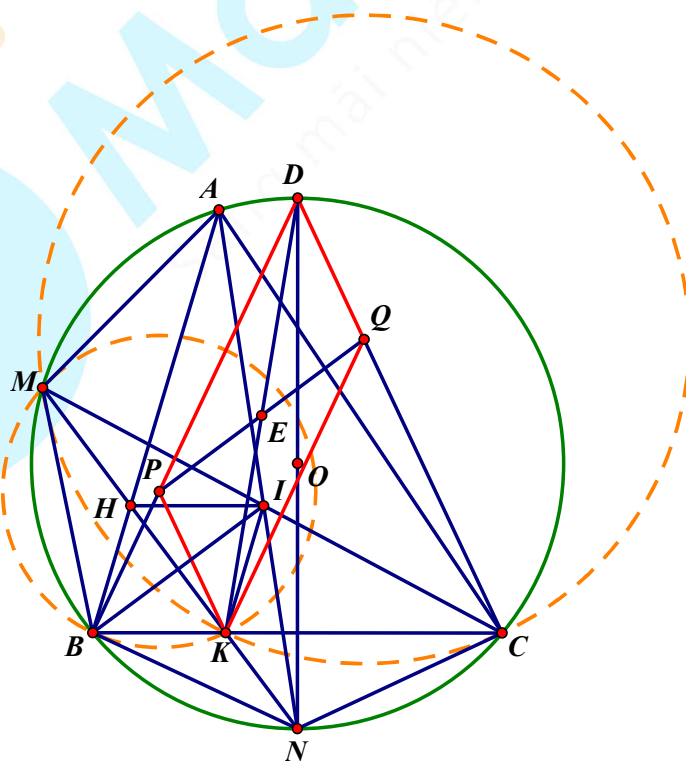
Ta có $\widehat{ABC} = \widehat{AMC}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung AC)

$\Rightarrow \widehat{ABC} = \widehat{AHI}$ Mà 2 góc này ở vị trí đồng vị nên $BK // HI$

Từ (1) và (2) suy ra tứ giác $BHIK$ là hình bình hành.

Mặt khác AN, CM lần lượt là các tia phân giác của các góc A và C trong tam giác ABC nên I là giao điểm 3 đường phân giác, do đó BI là tia phân giác góc B

Vậy tứ giác $BHIK$ là hình thoi (dấu hiệu nhận biết hình thoi).

4. Gọi P, Q lần lượt là tâm của các đường tròn ngoại tiếp tam giác MBK , tam giác MCK và E là trung điểm của đoạn PQ . Vẽ đường kính ND của đường tròn (O) . Chứng minh ba điểm D, E, K thẳng hàng.

Vì N là điểm chính giữa cung nhỏ BC nên DN là trung trực của BC nên DN là phân giác \widehat{BDC}

Ta có $\widehat{KQC} = 2\widehat{KMC}$ (góc nội tiếp bằng nửa góc ở tâm trong đường tròn Q)

$\widehat{NDC} = \widehat{KMC}$ (góc nội tiếp cùng chắn cung NC)

Mà $\widehat{BDC} = 2\widehat{NDC} \Rightarrow \widehat{KQC} = \widehat{BDC}$

Xét tam giác $\triangle BDC$ và $\triangle KQC$ là các tam giác cân tại D và Q có hai góc ở đáy bằng nhau

$\Rightarrow \widehat{BCD} = \widehat{BCQ}$ do vậy D, Q, C thẳng hàng nên $KQ \parallel PD$

Chứng minh tương tự ta có ta có D, P, B thẳng hàng và $DQ \parallel PK$

Do đó tứ giác $PDQK$ là hình bình hành nên E là trung điểm của PQ cũng là trung điểm của DK . Vậy D, E, K thẳng hàng (điều phải chứng minh).

Câu V. (0,5 điểm) Cho các số thực a, b, c thay đổi luôn thỏa mãn: $a \geq 1, b \geq 1, c \geq 1$ và $ab + bc + ca = 9$.

Tìm giá trị nhỏ nhất và giá trị lớn nhất của biểu thức $P = a^2 + b^2 + c^2$.

Lời giải

Áp dụng bất đẳng thức Cauchy cho 2 số dương ta có:

$$a^2 + b^2 \geq 2ab, b^2 + c^2 \geq 2bc, c^2 + a^2 \geq 2ca.$$

$$\text{Do đó: } 2(a^2 + b^2 + c^2) \geq 2(ab + bc + ca) = 2 \cdot 9 = 18 \Rightarrow 2P \geq 18 \Rightarrow P \geq 9$$

Dấu bằng xảy ra khi $a = b = c = \sqrt{3}$.

Vậy $\text{Min} P = 9$ khi $a = b = c = \sqrt{3}$

Vì $a \geq 1, b \geq 1, c \geq 1$ nên $(a-1)(b-1) \geq 0 \Leftrightarrow ab - a - b + 1 \geq 0 \Leftrightarrow ab + 1 \geq a + b$

Tương tự ta có $bc + 1 \geq b + c, ca + 1 \geq c + a$

$$\text{Do đó } ab + bc + ca + 3 \geq 2(a + b + c) \Leftrightarrow a + b + c \leq \frac{9+3}{2} = 6$$

$$\text{Mà } P = a^2 + b^2 + c^2 = a + b + c^2 - 2ab + bc + ca = a + b + c^2 - 18$$

$$\Rightarrow P \leq 36 - 18 = 18. \text{ Dấu bằng xảy ra khi: } \begin{cases} a = 4; b = c = 1 \\ b = 4; a = c = 1 \\ c = 4; a = b = 1 \end{cases}$$

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2018 - 2019

Môn: TOÁN

Ngày thi: 7/6/2018

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{3\sqrt{x}+1}{x+2\sqrt{x}-3} - \frac{2}{\sqrt{x}+3}$ với $x \geq 0; x \neq 1$.

1. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 9$

2. Chứng minh $B = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$.

3. Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5$.

Lời giải

1) Thay $x = 9$ (tmđk) vào biểu thức A ta có $A = \frac{\sqrt{9}+4}{\sqrt{9}-1} = \frac{3+4}{3-1} = \frac{7}{2}$

Vậy với $x = 9$ thì $A = \frac{7}{2}$

2) $B = \frac{3\sqrt{x}+1}{(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)} - \frac{2}{\sqrt{x}+3} = \frac{3\sqrt{x}+1-2(\sqrt{x}-1)}{(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)} = \frac{\sqrt{x}+3}{(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}-1)} = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$

3) Với $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$

$\Rightarrow \frac{A}{B} = \sqrt{x}+4$ vậy $\Rightarrow \frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5 \Leftrightarrow \sqrt{x}+4 \geq \frac{x}{4} + 5 \Leftrightarrow x - 4\sqrt{x} + 4 \leq 0 \Leftrightarrow (\sqrt{x}-2)^2 \leq 0 \Leftrightarrow x = 4$.

Câu II. (2,0 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một mảnh đất hình chữ nhật có chu vi là 28 mét, độ dài đường chéo bằng 10 mét. Tính chiều dài chiều rộng của mảnh đất đó theo mét.

Lời giải

Gọi chiều dài, chiều rộng hình chữ nhật lần lượt là $x(m), y(m)$ với $10 > x > y > 0$.

Chu vi hình chữ nhật 28 mét $\Rightarrow 2(x+y) = 28 \Rightarrow x+y = 14$

Độ dài đường chéo hình chữ nhật là 10 mét $\Rightarrow x^2 + y^2 = 100$

Từ (1), (2) $\Rightarrow x, y$ là nghiệm của hệ phương trình: $\begin{cases} x+y=14 \\ x^2+y^2=100 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=14-y \\ x^2+y^2=100 \end{cases}$

Lấy (3) thay vào (4) $\Rightarrow (14-y)^2 + y^2 = 100 \Rightarrow \begin{cases} y=8 \\ y=6 \end{cases}$

Với $y = 8 \Rightarrow x = 6$ (không thỏa mãn)

Với $y = 6 \Rightarrow x = 8$ (thỏa mãn).

Vậy chiều dài của mảnh đất là 8m, chiều rộng của mảnh đất là 6m.

Câu III. (2,0 điểm) 1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} 4x - |y+2| = 3 \\ x + 2|y+2| = 3 \end{cases}$.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng (d): $y = (m+2)x + 3$, (P): $y = x^2$

a) Chứng minh (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt.

b) Tìm tất cả các giá trị m để (d) và (P) cắt nhau tại hai điểm phân biệt có hoành độ là các số nguyên.

Lời giải

$$1. \begin{cases} 4x - |y+2| = 3 \\ x + 2|y+2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 8x - 2|y+2| = 6 \\ x + 2|y+2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 9x = 9 \\ x + 2|y+2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ 1 + 2|y+2| = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ |y+2| = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y + 2 = 1 \\ y + 2 = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = -1 \\ y = -3 \end{cases}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x;y) \in \{(1;-1), (1;-3)\}$.

2. (d): $y = (m+2)x + 3$ và (P): $y = x^2$

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

Hoành độ giao điểm của (d) và (P) là nghiệm của phương trình

$$x^2 = (m+2)x + 3 \Leftrightarrow x^2 - (m+2)x - 3 = 0$$

Ta có $a = 1 \neq 0$.

Xét $\Delta = (m+2)^2 + 4 \cdot 3 = (m+2)^2 + 12 > 0$ với mọi $m \in \mathbb{R}$. Vì $(m+2)^2 \geq 0$ với mọi $m \in \mathbb{R}$.

Vậy phương trình luôn có hai nghiệm phân biệt nên đường thẳng (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Theo định lí Vi-ét $\begin{cases} x_1 + x_2 = m+2 \\ x_1 \cdot x_2 = -3 \end{cases}$. Để $x_1, x_2 \in \mathbb{Z}$ mà $x_1 \cdot x_2 = -3$. Vì 3 là số nguyên tố nên

$$x_1 x_2 = -3 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = 3 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = -3 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} x_1 = 3 \\ x_2 = -1 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} x_1 = -3 \\ x_2 = 1 \end{cases}.$$

Suy ra $x_1 + x_2 = -2 \Leftrightarrow m+2 = -2 \Leftrightarrow m = -4$.

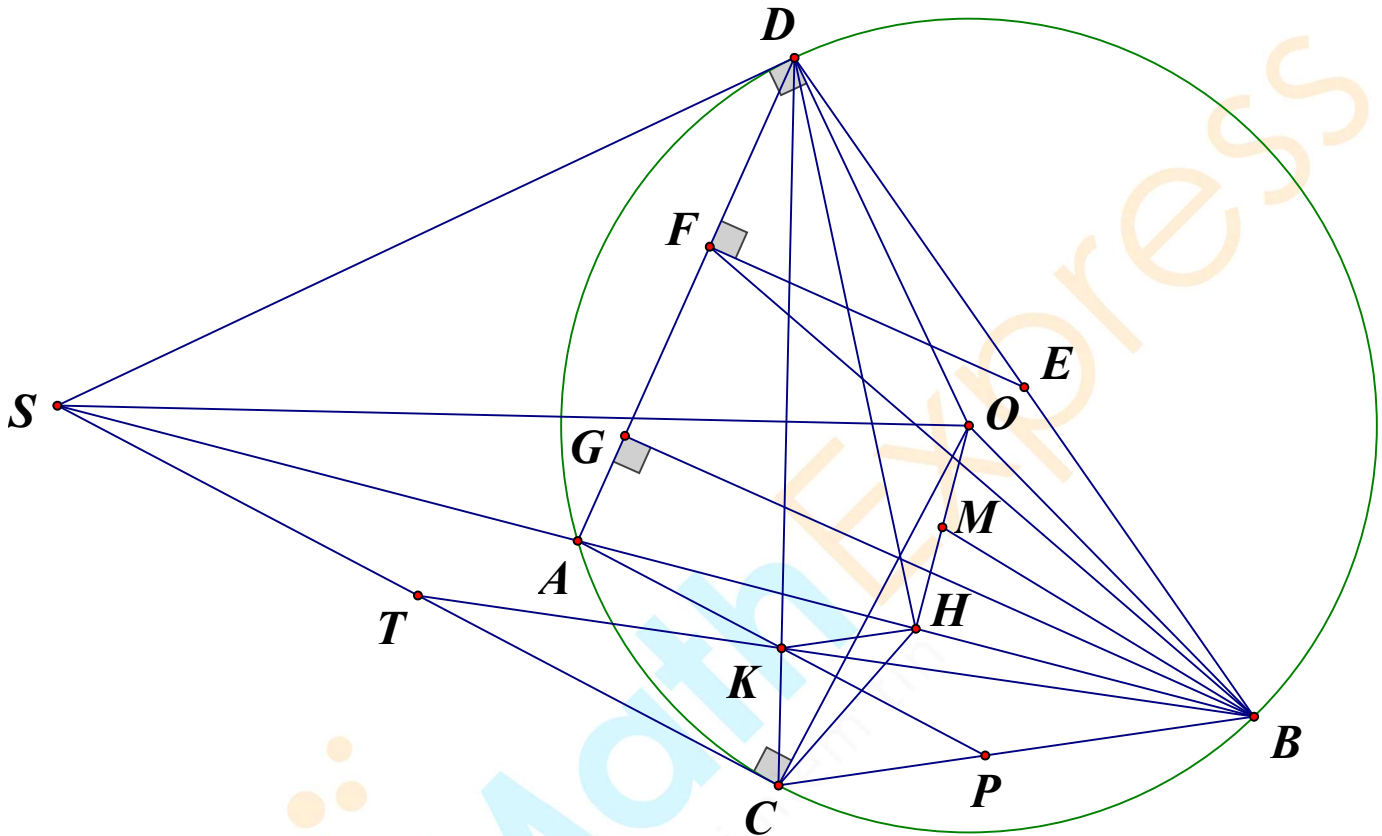
Hoặc $x_1 + x_2 = 2 \Rightarrow m+2 = 2 \Rightarrow m = 0$

Vậy $m = -4$ hoặc $m = 0$ thì (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ là các số nguyên.

Câu IV. (3,5 điểm) Cho đường tròn (O;R) với dây cung AB không đi qua tâm. Lấy S là một điểm bất kì trên tia đối của tia AB (S khác A). Từ điểm S vẽ hai tiếp tuyến SC, CD với đường tròn (O;R) sao cho điểm C nằm trên cung nhỏ AB (C, D là các tiếp điểm). Gọi H là trung điểm của đoạn thẳng AB.
1. Chứng minh năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO.

2. Khi $SO = 2R$, hãy tính độ dài đoạn thẳng SD theo R và tính số đo góc SCD .
3. Đường thẳng đi qua điểm A và song song với đường thẳng SC , cắt đoạn thẳng CD tại K . Chứng minh tứ giác $ADHK$ là tứ giác nội tiếp và đường thẳng BK đi qua trung điểm của đoạn thẳng SC .
4. Gọi E là trung điểm của đường thẳng BD và F là hình chiếu vuông góc của điểm E trên đường thẳng AD . Chứng minh rằng, khi điểm S thay đổi trên tia đối của tia AB thì điểm F luôn thuộc một đường tròn cố định.

Lời giải

1. Chứng minh năm điểm C, D, H, O, S thuộc đường tròn đường kính SO .

Xét đường tròn $(O; R)$ có:

$$SC \perp OC \quad (SC \text{ là tiếp tuyến của đường tròn } (O; R) \Rightarrow \widehat{SCO} = 90^\circ$$

$$SD \perp OD \quad (SD \text{ là tiếp tuyến của đường tròn } (O; R) \Rightarrow \widehat{SDO} = 90^\circ$$

$$H \text{ là trung điểm của đoạn thẳng } AB \Rightarrow OH \perp AB \quad (\text{Tính chất đường kính đi qua trung điểm của dây cung}) \Rightarrow \widehat{SHO} = 90^\circ$$

$$\text{Xét tứ giác } SCOD \text{ có: } \widehat{SCO} + \widehat{SDO} = 180^\circ \text{ (cmt)}$$

Mà hai góc này đối nhau

$\Rightarrow SCOD$ là tứ giác nội tiếp

Có $\triangle SCO$ và $\triangle SDO$ vuông tại C và D , có SO là cạnh huyền chung

\Rightarrow tứ giác $SCOD$ thuộc đường tròn đường kính SO . (1)

$$\text{Xét tứ giác } SCHO \text{ có: } \widehat{SCO} = \widehat{SHO} = 90^\circ$$

Mà hai đỉnh S và H kề nhau cùng nhìn cạnh SO dưới một góc bằng nhau

⇒ tứ giác SCHO thuộc đường tròn đường kính SO.

2. Từ (1),(2) ⇒ năm điểm C,D,H,O,S thuộc đường tròn đường kính SO.

Khi $SO = 2R$, hãy tính độ dài đoạn thẳng SD theo R và tính số đo góc SCD.

Xét $\triangle SDO$ vuông tại D :

Có: $SO^2 = SD^2 + OD^2$ (định lí Pytago)

$$\Rightarrow SD^2 = SO^2 - OD^2 = (2R)^2 - R^2 = 3R^2 \Rightarrow SD = \sqrt{3}R$$

Ta lại có: $\widehat{OSD} = 30^\circ$

Chứng minh tương tự ta có: $SD = R\sqrt{3}$; $\widehat{OSC} = 30^\circ$.

Xét $\triangle SCD$ có: $SC = SD \Rightarrow \triangle SCD$ cân

Mà $\widehat{CSD} = \widehat{OCS} + \widehat{ODS} = 60^\circ \Rightarrow \triangle SCD$ đều $\Rightarrow \widehat{SCD} = 60^\circ$.

3. Chứng minh tứ giác ADHK là tứ giác nội tiếp và đường thẳng BK đi qua trung điểm của đoạn thẳng SC.

- Có tứ giác DOHC là tứ giác nội tiếp (Cmt) $\Rightarrow \widehat{KDH} = \widehat{COH} = \frac{1}{2}$ số \widehat{CH}

$$\text{Do: } \left. \begin{array}{l} AK \perp OC (AK // SC) \\ OH \perp AH (gt) \end{array} \right\} \Rightarrow \widehat{KAH} = \widehat{COH}$$

Từ (1),(2) tứ giác ADHK là tứ giác nội tiếp

$$\text{Gọi: } \left\{ \begin{array}{l} BK \cap SC = \{T\} \\ AK \cap BC = \{P\} \end{array} \right.$$

Ta có: DAKH nội tiếp $\Rightarrow \widehat{AHK} = \widehat{DAC}$

$$\text{Mà: } \widehat{DAC} = \widehat{ABC} = \frac{1}{2} \widehat{AC} \Rightarrow \widehat{AHK} = \widehat{BAC}$$

$\Rightarrow HK // BC$ (2 góc đồng vị)

Xét $\triangle ABP$ có K là trung điểm của AP

$$\Rightarrow \frac{AK}{ST} = \frac{HK}{TD} \Rightarrow T \text{ là trung điểm của đoạn thẳng SC (đpcm)}$$

4. Ta có $OA = OB$ nên $\triangle OAB$ cân đỉnh O.

Có OH là trung tuyến, đồng thời là phân giác của $\triangle OAB$ nên $\widehat{BOH} = \frac{1}{2} \widehat{AOB}$

$$\text{Hay } \widehat{BOH} = \frac{1}{2} \text{số } \widehat{AB}.$$

Ta có $\widehat{BDA} = \frac{1}{2} \text{số } \widehat{AB}$ (góc nội tiếp chắn cung AB).

Suy ra $\widehat{BOH} = \widehat{BDA}$ hay $\widehat{BOH} = \widehat{EDF}$.

Xét $\triangle OHB$ và $\triangle DFE$ có:

$$\widehat{OHB} = \widehat{DFE} = 90^\circ ; \widehat{BOH} = \widehat{EDF} \text{ (chứng minh trên).}$$

Suy ra $\triangle OHB \sim \triangle DFE$ (góc - góc).

Nên ta có: $\frac{OH}{HB} = \frac{DF}{FE}$

Gọi G là hình chiếu vuông góc của B trên AD, suy ra $BG \perp AD$.

Khi đó, $\triangle BDG$ có $FE \parallel BG$ (cùng vuông góc với AD) nên $\frac{DF}{DG} = \frac{FE}{BG} = \frac{DE}{DB} = \frac{1}{2}$.

Suy ra F là trung điểm của DG và $\frac{DF}{FE} = \frac{DG}{BG}$

Gọi M là trung điểm của OH.

Từ (1) và (2), ta có $\frac{OH}{HB} = \frac{DG}{BG}$ hay $\frac{2 \cdot MH}{HB} = \frac{2 \cdot FG}{BG} \Leftrightarrow \frac{MH}{HB} = \frac{FG}{BG}$.

Xét $\triangle BHM$ và $\triangle BGF$ có:

$$\widehat{BHM} = \widehat{BGF} = 90^\circ.$$

$$\frac{MH}{HB} = \frac{FG}{BG} \text{ (chứng minh trên).}$$

Suy ra $\triangle BHM \sim \triangle BGF$ (cạnh - góc - cạnh).

Do đó, ta có: $\widehat{GFB} = \widehat{HMB}$ (các góc tương ứng).

$$\text{Hay } \widehat{AFB} = \widehat{HMB}$$

Xét đường tròn (O) có A, B, O, H là các điểm cố định.

Có M là trung điểm của OH nên M cố định.

Suy ra $\widehat{BMH} = \alpha$ không đổi.

Nên từ (3), suy ra \widehat{AFB} có số đo không đổi, hay điểm F luôn nhìn đoạn AB dưới góc không đổi α .

Vậy điểm F nằm trên cung chứa góc α dựng trên đoạn AB.

Do đó, khi điểm S di động trên tia đối của tia AB thì điểm F luôn nằm trên đường tròn cố định là cung chứa góc α dựng trên đoạn AB.

Câu V. (0,5 điểm) Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = \sqrt{1-x} + \sqrt{1+x} + 2\sqrt{x}$.

Lời giải

Cách 1: Điều kiện: $0 \leq x \leq 1$

$$\text{Đặt } A = \sqrt{1-x} + \sqrt{x}; B = \sqrt{1+x} + \sqrt{x}$$

$$\text{Ta có } A^2 = 1 + 2\sqrt{x(1-x)} \geq 1 \forall 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow A \geq 1. \text{ Đẳng thức xảy ra khi } x = 0$$

$$B^2 = 1 + 2x + 2\sqrt{x(1+x)} \geq 1 \forall 0 \leq x \leq 1 \Rightarrow B \geq 1. \text{ Đẳng thức xảy ra khi } x = 0$$

$$\text{Do đó } P = A + B \geq 2. \text{ Đẳng thức xảy ra khi } x = 0$$

Vậy GTNN của P là 2 đạt được khi và chỉ khi $x = 0$.

Cách 2:

Điều kiện: $0 \leq x \leq 1$

$$\text{Đặt } a = \sqrt{1-x}, b = \sqrt{1+x}. \text{ Vì } 0 \leq x \leq 1 \text{ nên ta có } b \geq a \geq 0 \text{ và } a^2 + b^2 = 2$$

$$\text{Ta có } b^2 - a^2 = 2x \Leftrightarrow \sqrt{2(b^2 - a^2)} = 2\sqrt{x}$$

$$\text{Khi đó } P = a + b + \sqrt{2(b^2 - a^2)} \geq 2a + \sqrt{2(b^2 - a^2)}$$

$$\text{Suy ra } P^2 \geq 4a^2 + 2(b^2 - a^2) + 4a\sqrt{2(b^2 - a^2)} = 2(a^2 + b^2) + 4a\sqrt{2(b^2 - a^2)}$$

$$\text{Vì } 2(a^2 + b^2) = 4 \text{ và } 4a\sqrt{2(b^2 - a^2)} \geq 0 \text{ với mọi } 0 \leq a \leq b$$

$$\text{Nên } P^2 \geq 4 \Rightarrow P \geq 2 \text{ (do } P > 0)$$

Dấu "=" xảy ra khi và chỉ khi $b = a$ tức là $x = 0$.

----- HẾT -----

MathExpress
Sang mãi niềm tin

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2019 - 2020

Môn: TOÁN

Ngày thi: 2/6/2019

Thời gian làm bài: 120 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{4(\sqrt{x}+1)}{25-x}$ và $B = \left(\frac{15-\sqrt{x}}{x-25} + \frac{2}{\sqrt{x}+5} \right) : \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-5}$ với

$x \geq 0; x \neq 25$.

- Tính giá trị của biểu thức A khi $x=9$
- Rút gọn biểu thức B.
- Tìm tất cả các giá trị nguyên của x để biểu thức $P = A \cdot B$ đạt giá trị nguyên lớn nhất.

Lời giải

1. Thay $x=9$ (tmđk) vào biểu thức A ta có: $A = \frac{4(\sqrt{x}+1)}{25-x} = \frac{4(\sqrt{9}+1)}{25-9} = \frac{4 \cdot (3+1)}{16} = 1$.

Vậy với $x=9$ thì $A=1$.

2. $B = \left(\frac{15-\sqrt{x}}{x-25} + \frac{2}{\sqrt{x}+5} \right) : \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-5} = \left[\frac{15-\sqrt{x}}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} + \frac{2}{\sqrt{x}+5} \right] : \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-5}$

$$= \frac{15-\sqrt{x}+2(\sqrt{x}-5)}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} : \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-5} = \frac{15-\sqrt{x}+2\sqrt{x}-10}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} : \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-5} = \frac{\sqrt{x}+5}{(\sqrt{x}+5)(\sqrt{x}-5)} \cdot \frac{\sqrt{x}-5}{\sqrt{x}+1} = \frac{1}{\sqrt{x}+1}$$

3. $P = A \cdot B = \frac{4(\sqrt{x}+1)}{25-x} \cdot \frac{1}{\sqrt{x}+1} = \frac{4}{25-x}$

Để P nhận giá trị nguyên khi $x \in \mathbb{Z}$ thì $4 : (25-x)$ hay $25-x \in U_{(4)} = \{-4; -2; -1; 1; 2; 4\}$.

Khi đó, ta có bảng giá trị sau:

$25-x$	-4	-2	-1	1	2	4
x	29	27	26	24	23	21
$P = A \cdot B$	-1	-2	-4	4	2	1
Đánh giá	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn	Thỏa mãn

Do P đạt giá trị nguyên lớn nhất nên ta có $P=4$. Khi đó giá trị cần tìm của x là $x=24$.

Câu II. (2,0 điểm)

- Giải bài toán bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình.

Hai đội công nhân cùng làm chung một công việc thì sau 15 ngày làm xong. Nếu đội thứ nhất làm riêng trong 3 ngày rồi dừng lại và đội thứ hai làm tiếp công việc đó trong 5 ngày thì cả hai đội hoàn thành được 25% công việc. Hỏi mỗi đội làm riêng thì bao nhiêu ngày mới hoàn thành xong công việc trên?

2. Một bồn nước inox có dạng một hình trụ với chiều cao 1,75m và diện tích đáy là $0,32m^2$. Hỏi bồn nước này đựng đầy được bao nhiêu mét khối nước? (Bỏ qua bề dày của bồn nước)

Lời giải

Gọi thời gian để đội thứ nhất và đội thứ hai làm riêng một mình hoàn thành xong công việc lần lượt là x và y ($x > 15, y > 15$), đơn vị (ngày).

Một ngày đội thứ nhất làm được $\frac{1}{x}$ (công việc).

Một ngày đội thứ hai làm được $\frac{1}{y}$ (công việc).

Vì hai đội cùng làm trong 15 ngày thì hoàn thành xong công việc. Như vậy trong một ngày cả hai đội làm được $\frac{1}{15}$ (công việc). Suy ra, ta có phương trình: $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{15}$

Ba ngày đội đội thứ nhất làm được $\frac{3}{x}$ (công việc).

Năm ngày đội thứ hai làm được $\frac{5}{y}$ (công việc).

Vì đội thứ nhất làm trong 3 ngày rồi dừng lại đội thứ hai làm tiếp trong 5 ngày thì cả hai đội hoàn thành xong $25\% = \frac{1}{4}$ (công việc). Suy ra, ta có phương trình: $\frac{3}{x} + \frac{5}{y} = \frac{1}{4}$

Từ (1) và (2) ta có hệ phương trình:
$$\begin{cases} \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{15} \\ \frac{3}{x} + \frac{5}{y} = \frac{1}{4} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{x} = \frac{1}{24} \\ \frac{1}{y} = \frac{1}{40} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 24 \\ y = 40 \end{cases} \text{ (TMĐK)}.$$

Vậy thời gian để đội thứ nhất làm riêng một mình hoàn thành xong công việc là 24 (ngày) và thời gian để đội thứ hai làm riêng một mình hoàn thành xong công việc là 40 (ngày).

2. Số mét khối nước đựng được của bồn chính là thể tích của bồn chứa. Như vậy số mét khối đựng được của bồn sẽ là: $V = 0,32 \cdot 1,75 = 0,56 \text{ (m}^3\text{)}$.

Câu III. (2,5 điểm)

1. Giải phương trình: $x^4 - 7x^2 - 18 = 0$.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng (d): $y = 2mx - m^2 + 1$ và parabol (P): $y = x^2$

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt

b) Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{-2}{x_1 x_2} + 1.$$

Lời giải

1. Cách 1 :

$$\text{Đặt } t = x^2 (t \geq 0) (*)$$

$$* \text{Phương trình (1) trở thành : } t^2 - 7t - 18 = 0 (2)$$

$$\text{Ta có : } \Delta = (-7)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-18) = 121 = 11^2 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = 11$$

Suy ra : Phương trình (2) có hai nghiệm phân biệt là:

$$t_1 = \frac{7+11}{2} = 9 (t/m) \text{ và } t_2 = \frac{7-11}{2} = -2 (ktm)$$

$$\text{Thay } t = 9 \text{ vào } (*) \text{ ta có : } x^2 = 9 \Leftrightarrow x = \pm 3$$

Vậy nghiệm của phương trình là : $x = \pm 3$

Cách 2 :

$$\text{Ta có : } x^4 - 7x^2 - 18 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^4 + 2x^2 - 9x^2 - 18 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2(x^2 + 2) - 9(x^2 + 2) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x^2 + 2)(x^2 - 9) = 0$$

$$\text{Vì } x^2 + 2 > 0 \Rightarrow x^2 - 9 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 = 9 \Leftrightarrow x = \pm 3$$

Vậy nghiệm của phương trình là : $x = \pm 3$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng $(d): y = 2mx - m^2 + 1$ và parabol $(P): y = x^2$

a) Xét phương trình hoành độ giao điểm $x^2 - 2mx + m^2 - 1 = 0$ (1)

Để (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt thì phương trình (1) có hai nghiệm phân biệt với $\forall m$

$$\text{Ta có : } \begin{cases} a = 1 \neq 0 \\ \Delta' = (b')^2 - ac > 0 \forall m \end{cases}$$

$$\text{Xét } \Delta' = m^2 - (m^2 - 1) = m^2 - m^2 + 1 = 1 > 0, \forall m$$

Vậy (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt

b) Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{-2}{x_1 x_2} + 1 \quad (2)$$

Ta có $x_1 x_2 \neq 0 \Rightarrow m^2 - 1 \neq 0 \Rightarrow m \neq \pm 1$

Hai nghiệm của phương trình : $x_1 = m - 1; x_2 = m + 1$

Biến đổi biểu thức (2) ta có : $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{-2}{x_1 x_2} + 1 \Rightarrow \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} = \frac{-2 + x_1 x_2}{x_1 x_2} \Rightarrow x_1 + x_2 = -2 + x_1 x_2$

Thay $x_1 = m - 1; x_2 = m + 1$ vào biểu thức $x_1 + x_2 = -2 + x_1 x_2$ ta có :

$$m - 1 + m + 1 = -2 + (m - 1)(m + 1) \Rightarrow m^2 - 1 - 2 = 2m$$

$$\Leftrightarrow m^2 - 2m - 3 = 0 \Leftrightarrow (m - 3)(m + 1) = 0$$

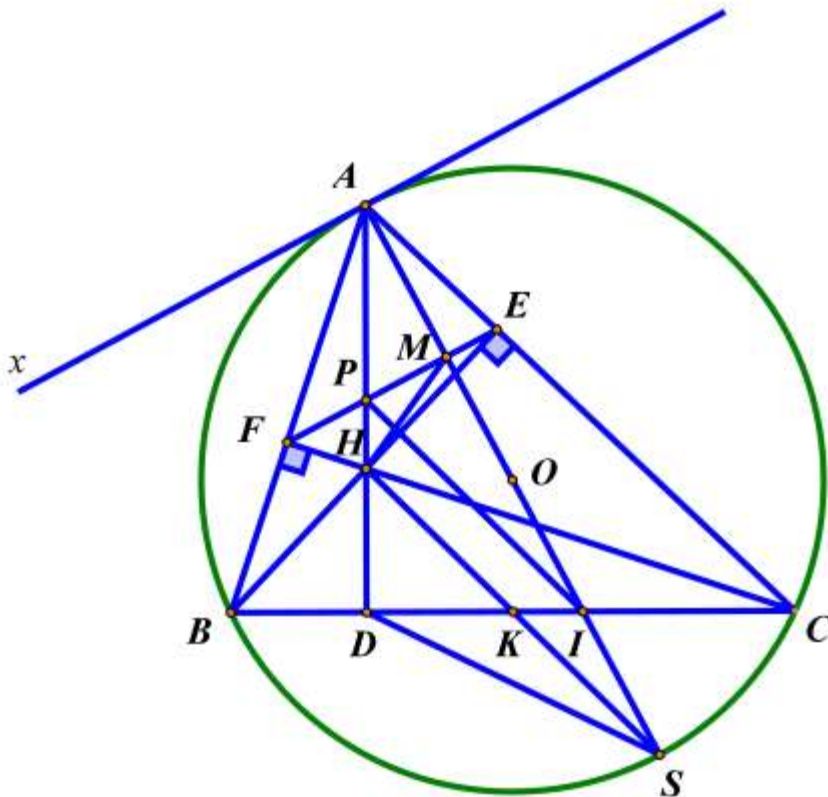
$$\Leftrightarrow \begin{cases} m - 3 = 0 \\ m + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = 3 \\ m = -1(L) \end{cases}$$

Kết Luận : Với $m = 3$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC có ba góc nhọn ($AB < AC$) nội tiếp đường tròn (O). Hai đường cao BE và CF của tam giác ABC cắt nhau tại điểm H.

1. Chứng minh bốn điểm B, C, E, F cùng thuộc một đường tròn.
2. Chứng minh đường thẳng OA vuông góc với đường thẳng EF.
3. Gọi K là trung điểm của đoạn thẳng BC. Đường thẳng AO cắt đường thẳng BC tại điểm I, đường thẳng EF cắt đường thẳng AH tại điểm P. Chứng minh tam giác APE đồng dạng với tam giác AIB và đường thẳng KH song song với đường thẳng IP.

Lời giải

1. Chứng minh bốn điểm B, C, E, F cùng thuộc một đường tròn.

Xét tứ giác BCEF ta có :

$$\widehat{BEC} = 90^\circ \text{ (BE là đường cao)}$$

$$\widehat{BFC} = 90^\circ \text{ (CF là đường cao)}$$

\Rightarrow BCEF là tứ giác nội tiếp (đỉnh E, F cùng nhìn cạnh BC dưới một góc vuông).

2. Chứng minh đường thẳng OA vuông góc với đường thẳng EF.

Vẽ tiếp tuyến Ax như hình vẽ $\Rightarrow \widehat{BAF} = \widehat{ACB}$ (tính chất giữa đường tiếp tuyến và dây cung).

Do tứ giác BCEF nội tiếp $\Rightarrow \widehat{AFE} = \widehat{ACB}$.

Ta suy ra $\widehat{BAF} = \widehat{AFE} \Rightarrow EF \parallel Ax$ (do hai góc so le trong)

Lại có $Ax \perp OA \Rightarrow OA \perp EF$ (đpcm).

3. Chứng minh $\Delta APE \sim \Delta ABI$

Ta có : $\widehat{AEB} = \widehat{ABI}$ (Vì $\widehat{AEB} + \widehat{EFC} = \widehat{ABI} + \widehat{EFC} = 180^\circ$)

Mặt khác $\widehat{APE} + \widehat{PAI} = 90^\circ$ (vì $AI \perp PE$)

$\widehat{AIB} + \widehat{PAI} = 90^\circ$ (Vì $AH \perp BC$) $\Rightarrow \widehat{APE} = \widehat{AIB}$

Vậy $\Delta APE \sim \Delta ABI$ (g.g).

- Chứng minh $KH \parallel PI$

Gọi M là giao điểm của AO và EF, dựng đường kính AS

Ta có $BE \parallel CS$ cùng vuông góc AC

$BS \parallel CF$ cùng vuông góc AB

\Rightarrow BHCS là hình bình hành nên H, K, S thẳng hàng

Ta có $AE \cdot AC = AH \cdot AD$ và $AE \cdot AC = AM \cdot AS$

$$\Rightarrow AH \cdot AD = AM \cdot AS \Rightarrow \frac{AH}{AS} = \frac{AM}{AD} \Rightarrow \Delta AHM \sim \Delta ASD \Rightarrow \widehat{AHM} = \widehat{ASD}$$

\Rightarrow HMSD nội tiếp đường tròn

Kết hợp PMID nội tiếp đường tròn $\Rightarrow \widehat{PIM} = \widehat{PDM} = \widehat{HSM} \Rightarrow HS \parallel PI$.

Câu V. (0,5 điểm) Cho biểu thức $P = a^4 + b^4 - ab$ với a, b là các số thực thỏa mãn $a^2 + b^2 + ab = 3$.

Tìm giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của P

Lời giải

$$P = a^4 + b^4 - ab = (a^2 + b^2)^2 - 2a^2b^2 - ab = (3 - ab)^2 - 2a^2b^2 - ab = 9 - 6ab + a^2b^2 - 2a^2b^2 - ab$$

$$= 9 - 7ab - a^2b^2 = - \left[(ab)^2 + 2 \cdot ab \cdot \frac{7}{2} + \frac{49}{4} \right] + \frac{49}{4} + 9 = - \left(ab + \frac{7}{2} \right)^2 + \frac{85}{4}.$$

Vì $a^2 + b^2 = 3 - ab$, mà $(a + b)^2 \geq 0 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq -2ab \Rightarrow 3 - ab \geq -2ab \Leftrightarrow ab \geq -3$.

Và $(a - b)^2 \geq 0 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq 2ab \Rightarrow 3 - ab \geq 2ab \Leftrightarrow ab \leq 1$.

Từ (1) và (2) suy ra $-3 \leq ab \leq 1 \Leftrightarrow -3 + \frac{7}{2} \leq ab + \frac{7}{2} \leq \frac{7}{2} + 1 \Leftrightarrow \frac{1}{2} \leq ab + \frac{7}{2} \leq \frac{9}{2}$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{4} \leq \left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 \leq \frac{81}{4} \Leftrightarrow -\frac{81}{4} \leq -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 \leq -\frac{1}{4} \Leftrightarrow -\frac{81}{4} + \frac{85}{4} \leq -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 + \frac{85}{4} \leq -\frac{1}{4} + \frac{85}{4}$$

$$\Leftrightarrow 1 \leq -\left(ab + \frac{7}{2}\right)^2 + \frac{85}{4} \leq 21$$

Vậy Max $P = 21$. Dấu "=" xảy ra khi $\begin{cases} ab = -3 \\ a^2 + b^2 = 6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \sqrt{3} \\ b = -\sqrt{3} \end{cases}$ hoặc $\begin{cases} a = -\sqrt{3} \\ b = \sqrt{3} \end{cases}$.

Min $P = 1$. Dấu "=" xảy ra khi $\begin{cases} ab = 1 \\ a^2 + b^2 = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = 1 \end{cases}$ hoặc $\begin{cases} a = -1 \\ b = -1 \end{cases}$.

----- HẾT -----

MathExpress
Sang mãi niềm tin

$$\sqrt{x} + 2 + \frac{4}{\sqrt{x} + 2} \geq 2\sqrt{(\sqrt{x} + 2) \cdot \frac{4}{\sqrt{x} + 2}} = 2\sqrt{4} = 4$$

$$\Rightarrow \sqrt{x} + 2 + \frac{4}{\sqrt{x} + 2} - 2 \geq 2$$

$$\Rightarrow A \geq 2$$

$$\text{Dấu "=" xảy ra} \Leftrightarrow \sqrt{x} + 2 = \frac{4}{\sqrt{x} + 2} \Leftrightarrow (\sqrt{x} + 2)^2 = 4 \Leftrightarrow \sqrt{x} + 2 = 2 \left(\text{Do } \sqrt{x} + 2 \geq 2 \forall x \geq 0, x \neq 1 \right).$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{x} = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ (tm)}.$$

Vậy biểu thức P đạt giá trị nhỏ nhất bằng 2 khi $x = 0$.

Câu II. (2,0 điểm)

1) Giải bài toán san bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình.

Quãng đường từ nhà An đến nhà Bình dài 3 km. Buổi sáng, An đi bộ từ nhà An đến nhà Bình. Buổi chiều cùng ngày, An đi xe đạp từ nhà Bình về nhà An trên cùng quãng đường đó với vận tốc lớn hơn vận tốc đi bộ của An là 9 km/h. Tính vận tốc đi bộ của An, biết thời gian đi buổi chiều ít hơn thời gian đi buổi sáng là 45 phút. (Giả định rằng An đi bộ với vận tốc không đổi trên toàn bộ quãng đường đó).

2. Một quả bóng bàn có dạng một hình cầu có bán kính bằng 2 cm. Tính diện tích bề mặt của quả bóng bàn đó (lấy $\pi \approx 3,14$).

Lời giải

1) Gọi vận tốc đi bộ của An là x (km/h), ($x > 0$).

\Rightarrow Thời gian An đi bộ hết quãng đường từ nhà An đến nhà Bình là: $\frac{3}{x}$ (h).

Vận tốc đi xe đạp của An hơn vận tốc đi bộ là 9 km/h nên vận tốc đi xe đạp là: $x + 9$ (km/h).

\Rightarrow Thời gian An đi xe đạp hết quãng đường từ nhà Bình về nhà An là: $\frac{3}{x+9}$ (h).

Vì An đi xe đạp nhanh hơn đi bộ là 45 phút $= \frac{45}{60} = \frac{3}{4}$ (h) nên ta có phương trình:

$$\frac{3}{x} - \frac{3}{x+9} = \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{x} - \frac{1}{x+9} = \frac{1}{4}$$

$$\Leftrightarrow 4(x+9) - 4x = x(x+9)$$

$$\Leftrightarrow 4x + 36 - 4x = x^2 + 9x$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 9x - 36 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 12x - 3x - 36 = 0$$

$$\Leftrightarrow x(x+12) - 3(x+12) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x-3)(x+12) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-3=0 \\ x+12=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=3 \text{ (tm)} \\ x=-12 \text{ (ktm)} \end{cases}$$

Vậy vận tốc đi bộ của An là 3km/h .

2) Diện tích bề mặt của quả bóng bàn đó là: $S = 4\pi R^2 \approx 4.3,14.2^2 \approx 50,24 \text{ (cm}^2\text{)}$.

Vậy diện tích bề mặt của quả bóng bàn là $S \approx 50,24 \text{ cm}^2$.

Câu III. (2,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} 2x + \frac{3}{y-1} = 5 \\ 4x - \frac{1}{y-1} = 3 \end{cases}$$
.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, xét đường thẳng $(d): y = mx + 4$ với $m \neq 0$.

a) Gọi A là giao điểm của đường thẳng (d) và trục Oy. Tìm tọa độ của điểm A.

b) Tìm tất cả giá trị của m để đường thẳng (d) cắt trục Ox tại điểm B sao cho tam giác OAB là tam giác cân.

Lời giải

1. Điều kiện: $y \neq 1$.

Đặt $\frac{1}{y-1} = u$ ($u \neq 0$) ta có hệ phương trình:

$$\begin{cases} 2x + 3u = 5 \\ 4x - u = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x + 6u = 10 \\ 4x - u = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 7u = 7 \\ 4x - u = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} u = 1 \\ 4x - 1 = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} u = 1 \text{ (tm)} \\ x = 1 \end{cases}$$

Với $u = 1$ ta có: $\frac{1}{y-1} = 1 \Rightarrow y - 1 = 1 \Leftrightarrow y = 2$ (tm).

Vậy hệ phương trình đã cho có nghiệm duy nhất $(x; y) = (1; 2)$.

2) Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, xét đường thẳng $(d): y = mx + 4$ với $m \neq 0$.

a) Gọi A là giao điểm của đường thẳng (d) và trục Oy. Tìm tọa độ của điểm A.

Vì A là giao điểm của của đường thẳng (d) và trục Oy nên hoành độ điểm A là $x_A = 0$.

Gọi $A(0; y_A)$

Vì $A(0; y_A) \in d$ nên ta có: $y_A = m \cdot 0 + 4 \Leftrightarrow y_A = 4$.

Vậy $A(0; 4)$ là giao điểm của đường thẳng (d) và trục Oy.

b) Tìm tất cả giá trị của m để đường thẳng (d) cắt trục Ox tại điểm B sao cho tam giác OAB là tam giác cân.

Vì B là giao điểm của (d) cắt trục Ox nên tung độ điểm B là $y_B = 0$.

Gọi $B(x_B; 0)$. Vì $B(x_B; 0) \in (d)$ nên ta có: $0 = m \cdot x_B + 4 \Leftrightarrow x_B = \frac{-4}{m}$ (vì $m \neq 0$)

Suy ra $B\left(\frac{-4}{m}; 0\right)$. Do đó $OB = \left|\frac{-4}{m}\right|$.

Theo câu a) ta có: $A(0; 4)$ nên $OA = |4| = 4$.

Vì tam giác OAB cân tại O nên $OA = OB \Leftrightarrow \left| \frac{-4}{m} \right| = 4$.

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{-4}{m} = 4 \\ \frac{4}{m} = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4m = -4 \\ 4m = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = -1 \text{ (tm)} \\ m = 1 \text{ (tm)} \end{cases}$$

Vậy $m = -1$; $m = 1$ là các giá trị thỏa mãn yêu cầu đề bài.

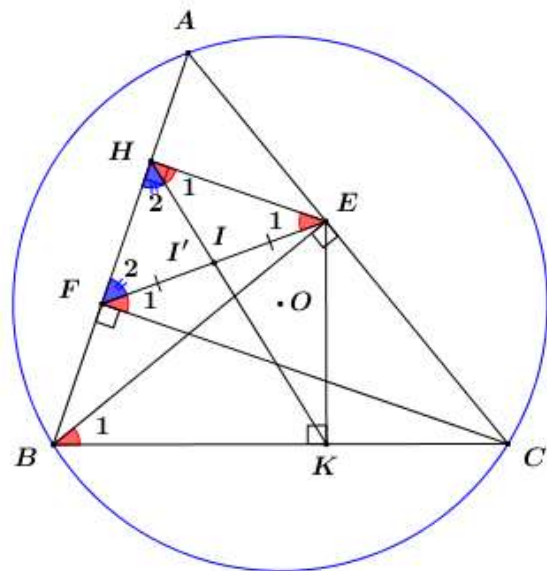
Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC có ba góc nhọn và đường cao BE . Gọi H và K lần lượt là chân các đường vuông góc kẻ từ điểm E đến các đường thẳng AB và BC .

1) Chứng minh tứ giác $BHEK$ là tứ giác nội tiếp.

2) Chứng minh $BH \cdot BA = BK \cdot BC$.

3) Gọi F là chân đường vuông góc kẻ từ điểm C đến đường thẳng AB và I là trung điểm của đoạn thẳng EF . Chứng minh ba điểm H, I, K là ba điểm thẳng hàng.

Lời giải

1) Chứng minh tứ giác $BHEK$ là tứ giác nội tiếp.

Ta có: $\angle BHE = 90^\circ$ (do $EH \perp AB$); $\angle BKE = 90^\circ$ (do $EK \perp BC$)

Tứ giác $BHEK$ có $\angle BHE + \angle BKE = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$ nên là tứ giác nội tiếp (tứ giác có tổng hai góc đối bằng 180°) (đpcm)

2) Chứng minh $BH \cdot BA = BK \cdot BC$.

Theo câu a) tứ giác $BHEK$ nội tiếp nên $\angle BKH = \angle BEH$ (cùng chắn cung BH)

Ta có:

$\angle BEH + \angle EBH = 90^\circ$ (do tam giác BHE vuông tại H).

$\angle BAE + \angle EBH = 90^\circ$ (do tam giác ABE vuông tại E).

Nên $\angle BEH = \angle BAE$ (cùng phụ với $\angle EBH$).

Mà $\angle BKH = \angle BEH$ (cmt) nên $\angle BKH = \angle BAE$ ($= \angle BEH$).

Xét $\triangle BHK$ và $\triangle BCA$ có:

$\angle ABC$ chung

$$\angle BKH = \angle BAE = \angle BAC \text{ (cmt)}$$

$$\Rightarrow \Delta BHK \sim \Delta BCA \text{ (g.g)}$$

$$\Rightarrow \frac{BH}{BC} = \frac{BK}{BA} \text{ (hai cạnh tương ứng)}$$

$$\Rightarrow BH \cdot BA = BK \cdot BC \text{ (đpcm)}.$$

3) Gọi F là chân đường vuông góc kẻ từ điểm C đến đường thẳng AB và I là trung điểm của đoạn thẳng EF. Chứng minh ba điểm H, I, K là ba điểm thẳng hàng.

Cách 1:

Nối H và K.

Xét ΔBHK và ΔBCA ta có:

$$\angle ABC \text{ chung}$$

$$\frac{BH}{BC} = \frac{BK}{BA} \text{ (do } BA \cdot BA = BK \cdot BC)$$

$$\Rightarrow \Delta BHK \sim \Delta BCA \text{ (c-g-c)}$$

$$\Rightarrow \angle BHK = \angle BCA \text{ (hai góc tương ứng) (1)}$$

Xét tứ giác BFEC ta có:

$$\angle BFC = \angle BEC = 90^\circ$$

Mà F, E là hai đỉnh kề nhau

$$\Rightarrow BFEC \text{ là tứ giác nội tiếp (dnhb)}.$$

$$\Rightarrow \angle BCE + \angle BFE = 180^\circ \text{ (tính chất tứ giác nội tiếp)}.$$

Mà $\angle AFE + \angle BFE = 180^\circ$ (2 góc kề bù)

$$\Rightarrow \angle BCE = \angle AFE \text{ (2)}$$

Từ (1) và (2) ta có: $\angle BHK = \angle HFI$.

Ta có: ΔFHE vuông tại H có HI là đường trung tuyến ứng với cạnh huyền

$$\Rightarrow HI = \frac{1}{2}EF \text{ (tính chất đường trung tuyến ứng với cạnh huyền)}.$$

$$\Leftrightarrow HI = FI$$

$$\Rightarrow \Delta HIF \text{ cân tại I (dnhb } \Delta \text{ cân)}$$

$$\Rightarrow \angle FHI = \angle HFI \text{ (tính chất } \Delta \text{ cân)}$$

Mà $\angle HFI = \angle BHK$

$$\Rightarrow \angle FHI = \angle BHK \Rightarrow HI \equiv HK$$

$$\Rightarrow H, I, K \text{ thẳng hàng.}$$

Cách 2:

Gọi I' là giao điểm của HK và EF.

Xét tứ giác BFEC có: $\angle BFC = \angle BEC = 90^\circ$ (gt) nên là tứ giác nội tiếp (tứ giác có hai đỉnh kề nhau cùng nhìn 1 cạnh các góc bằng nhau).

$$\Rightarrow \angle B_1 = \angle F_1 \text{ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung EC)}.$$

Ta có: $EH \parallel CF$ (cùng vuông góc AB)

$$\Rightarrow \angle F_1 = \angle E_1 \text{ (so le trong)}$$

$$\text{Do đó } \angle B_1 = \angle E_1 \text{ (1).}$$

Theo câu a, tứ giác BHEK nội tiếp nên $\angle B_1 = \angle H_1$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung EK) (2).

$$\text{Từ (1) và (2) suy ra } \angle H_1 = \angle E_1$$

Tam giác I'HE có $\angle H_1 = \angle E_1$ nên là tam giác cân (định nghĩa).

$$\Rightarrow I'H = I'E \text{ (tính chất tam giác cân) (3)}$$

$$\text{Lại có: } \angle H_1 + \angle H_2 = \angle BHE = 90^\circ$$

$$\angle F_2 + \angle E_1 = 90^\circ \text{ (do tam giác HEF vuông tại H).}$$

Nên $\angle H_2 = \angle F_2$ hay tam giác I'HF cân tại I' (định nghĩa).

$$\Rightarrow I'H = I'F \text{ (tính chất tam giác cân) (4)}$$

Từ (3) và (4) suy ra $I'E = I'F$ hay I' là trung điểm của EF.

Do đó $I' \equiv I$ nên ba điểm H, I, K thẳng hàng (đpcm).

Câu V. (0,5 điểm) Giải phương trình $\sqrt{x} + \sqrt{3x-2} = x^2 + 1$

Lời giải

$$\text{Điều kiện: } x \geq \frac{2}{3}$$

$$\text{Ta có: } \sqrt{x} + \sqrt{3x-2} = x^2 + 1$$

$$\Leftrightarrow 2\sqrt{x} + 2\sqrt{3x-2} = 2x^2 + 2$$

$$\Leftrightarrow 2x^2 - 2\sqrt{x} - 2\sqrt{3x-2} + 2 = 0$$

$$\Leftrightarrow 2(x^2 - 2x + 1) + 4x - 2\sqrt{x} - 2\sqrt{3x-2} = 0$$

$$\Leftrightarrow 2(x-1)^2 + (x - 2\sqrt{x} + 1) + (3x - 2 - 2\sqrt{3x-2} + 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow 2(x-1)^2 + (\sqrt{x} - 1)^2 + (\sqrt{3x-2} - 1)^2 = 0$$

Vì $(x-1)^2 \geq 0$; $(\sqrt{x} - 1)^2 \geq 0$ và $(\sqrt{3x-2} - 1)^2 \geq 0$ với mọi $x \geq \frac{2}{3}$ nên

$$2(x-1)^2 + (\sqrt{x} - 1)^2 + (\sqrt{3x-2} - 1)^2 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \\ \sqrt{x}-1=0 \\ \sqrt{3x-2}-1=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=1 \\ \sqrt{3x-2}=1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ 3x-2=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=1 \end{cases} \Leftrightarrow x=1 \text{ (tm)}$$

Vậy $x=1$ là nghiệm duy nhất của phương trình đã cho.

----- HẾT -----

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ NỘI

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT

NĂM HỌC 2021 - 2022

Môn: TOÁN

Ngày thi: 13/6/2021

Thời gian làm bài: 90 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

Câu I. (2,0 điểm) Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}}$ và $B = \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{x-9}$ với $x \geq 0, x \neq 9$.

1. Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 16$.

2. Chứng minh $A+B = \frac{3}{\sqrt{x+3}}$.

Lời giải

1. Thay $x = 16$ (TMĐKXĐ) vào biểu thức A ta có: $A = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} = \frac{\sqrt{16}}{\sqrt{16+3}} = \frac{4}{7}$.

Vậy $A = \frac{4}{7}$ khi $x = 16$.

$$2. A+B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+3}} + \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x-3}} - \frac{3x+9}{x-9} = \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x-3}) + 2\sqrt{x}(\sqrt{x+3}) - 3x-9}{(\sqrt{x+3})(\sqrt{x-3})} = \frac{x-3\sqrt{x}+2x+6\sqrt{x}-3x-9}{(\sqrt{x+3})(\sqrt{x-3})}$$

$$= \frac{3\sqrt{x}-9}{(\sqrt{x+3})(\sqrt{x-3})} = \frac{3(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x+3})(\sqrt{x-3})} = \frac{3}{\sqrt{x+3}}$$

Vậy $A+B = \frac{3}{\sqrt{x+3}}$ với $x \geq 0, x \neq 9$

Câu II. (2,0 điểm)

1. Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình:

Một tổ sản xuất phải làm xong 4800 bộ đồ bảo hộ y tế trong một số ngày quy định. Thực tế, mỗi ngày tổ đó đã làm được nhiều hơn 100 bộ đồ bảo hộ y tế so với số bộ đồ bảo hộ y tế phải làm trong một ngày theo kế hoạch. Vì thế 8 ngày trước khi hết thời hạn, tổ sản xuất đã làm xong 4800 bộ đồ bảo hộ y tế đó. Hỏi theo kế hoạch, mỗi ngày tổ sản xuất phải làm bao nhiêu bộ đồ bảo hộ y tế? (Giả định rằng số bộ đồ bảo hộ y tế mà tổ đó làm xong trong mỗi ngày là bằng nhau.)

2. Một thùng nước có dạng hình trụ với chiều cao 1,6 m và bán kính đáy 0,5 m. Người ta sơn toàn bộ phía ngoài mặt xung quanh của thùng nước này (trừ hai mặt đáy). Tính diện tích bề mặt được sơn của thùng nước (lấy $\pi \approx 3,14$).

Lời giải

1. Gọi số bộ đồ bảo hộ y tế mỗi ngày sản xuất được là x (bộ, $x < 4800, x \in \mathbb{N}^*$)

Số bộ đồ bảo hộ y tế phải làm theo kế hoạch là 4800 bộ

Thời gian phải làm theo kế hoạch là $\frac{4800}{x}$ ngày

Thực tế:

- Mỗi ngày tổ sản xuất được $x+100$ bộ

- Thời gian hoàn thành là $\frac{4800}{x+100}$ ngày

Tổ sản xuất hoàn thành trước thời hạn 8 ngày nên ta có phương trình: $\frac{4800}{x+100} + 8 = \frac{4800}{x}$

$$\begin{aligned} &\Leftrightarrow \frac{8x+5600}{x+100} = \frac{4800}{x} \\ &\Rightarrow 8x^2 + 800x - 480000 = 0 \\ &\Leftrightarrow x^2 + 100x - 60000 = 0 \\ &\Leftrightarrow (x-200)(x+300) = 0 \\ &\Leftrightarrow \begin{cases} x-200=0 \\ x+300=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=200(TM) \\ x=-300(L) \end{cases} \end{aligned}$$

Vậy theo kế hoạch, mỗi ngày tổ phải sản xuất 200 bộ đồ bảo hộ y tế.

2. Diện tích bề mặt được sơn của thùng nước là: $S_{xq} = 2\pi R.h \approx 2.3,14.0,5.1,6 \approx 5,024$ (m²)

Câu III. (2,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} \frac{3}{x+1} - 2y = -1 \\ \frac{5}{x+1} + 3y = 11 \end{cases}$.

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho parabol (P): $y = x^2$ và đường thẳng (d): $y = 2x + m - 2$.

Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 sao cho $|x_1 - x_2| = 2$.

Lời giải

1. ĐK: $x+1 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -1$

$$\text{Ta có: } \begin{cases} \frac{3}{x+1} - 2y = -1 \\ \frac{5}{x+1} + 3y = 11 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{9}{x+1} - 6y = -3 \\ \frac{10}{x+1} + 6y = 22 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{19}{x+1} = 19 \\ \frac{5}{x+1} + 3y = 11 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{x+1} = 1 \\ 5.1 + 3y = 11 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+1=1 \\ 3y=6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ y=2 \end{cases} \text{ thỏa mãn điều kiện}$$

KL: Nghiệm của hệ phương trình là (0;2)

2. Xét phương trình hoành độ giao điểm: $x^2 = 2x + m - 2 \Leftrightarrow x^2 - 2x - (m-2) = 0$

Để (d) cắt (P) tại 2 điểm phân biệt thì phương trình (1) có 2 nghiệm phân biệt.

$$\Leftrightarrow \Delta = (b)^2 - 4ac > 0 \Leftrightarrow 4 + 4(m-2) > 0 \Leftrightarrow 1 + m - 2 > 0 \Leftrightarrow m - 1 > 0 \Leftrightarrow m > 1$$

$$\text{Theo định lý Viet ta có: } \begin{cases} x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = 2 \\ x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -(m-2) \end{cases}$$

$$\text{Ta có: } |x_1 - x_2| = 2$$

$$\text{Bình phương hai vế không âm ta có: } (x_1 - x_2)^2 = 4 \Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2 = 4$$

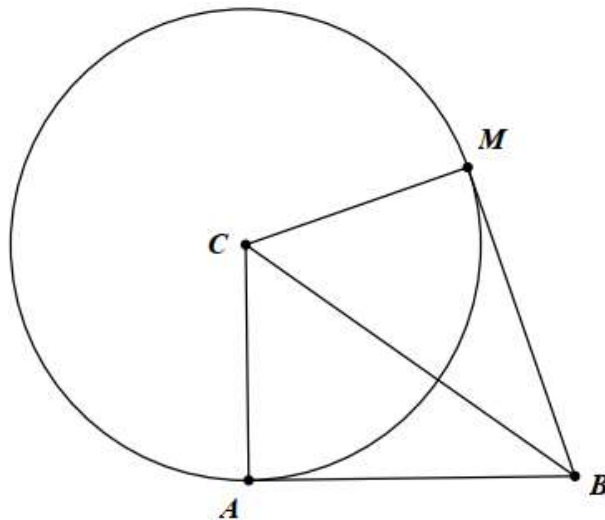
$$\Leftrightarrow 4 + 4(m - 2) = 4 \Leftrightarrow 4(m - 2) = 0 \Leftrightarrow m - 2 = 0 \Leftrightarrow m = 2$$

Vậy $m = 2$ thì (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 sao cho $|x_1 - x_2| = 2$.

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC vuông tại A. Vẽ đường tròn tâm C, bán kính CA. Từ điểm B kẻ tiếp tuyến BM với đường tròn (C;CA) (M là tiếp điểm, M và A nằm khác phía đối với đường thẳng BC).

1. Chứng minh bốn điểm A, C, M và B cùng thuộc một đường tròn.
2. Lấy điểm N thuộc đoạn thẳng AB (N khác A, N khác B). Lấy điểm P thuộc tia đối của tia MB sao cho $MP = AN$. Chứng minh tam giác CPN là tam giác cân và đường thẳng AM đi qua trung điểm của đoạn thẳng NP.

Lời giải

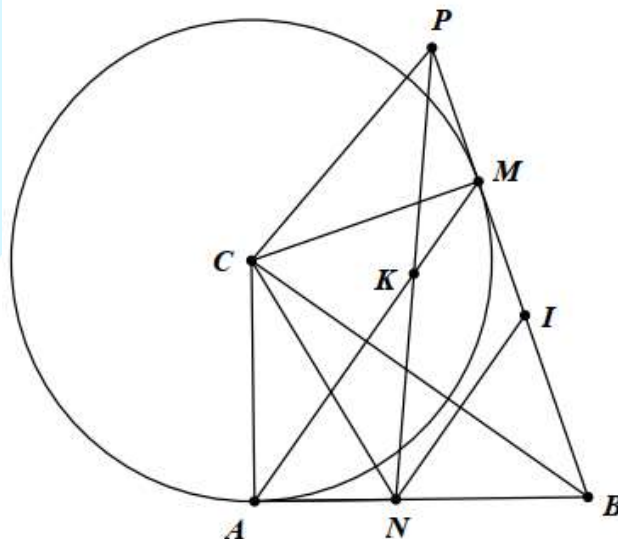
1. Ta có: $\widehat{BAC} = 90^\circ$ (tam giác ABC vuông tại A); $\widehat{BMC} = 90^\circ$ (tính chất của tiếp tuyến)

Do đó: $\widehat{BAC} + \widehat{BMC} = 180^\circ$

\Rightarrow ABMC là tứ giác nội tiếp (Tổng số đo hai góc đối nhau bằng 180°)

\Rightarrow bốn điểm A, C, M, B cùng thuộc đường tròn đường kính BC.

2.

+) Chứng minh tam giác CPN là tam giác cân

Xét $\triangle CAN$ và $\triangle CMP$ có:

$$AN = MP \text{ (GT);}$$

$$CA = CN \text{ (bán kính của } (C; CA) \text{);}$$

$$\widehat{CAN} = \widehat{CMP} = 90^\circ \text{ (GT và tính chất của tiếp tuyến)}$$

$$\Rightarrow \triangle CAN = \triangle CMP \text{ (c.g.c)}$$

$$\Rightarrow CN = CP \text{ (hai cạnh tương ứng)}$$

$$\Rightarrow \triangle CPN \text{ cân tại C.}$$

+) Chứng minh đường thẳng AM đi qua trung điểm của đoạn thẳng NP .

Gọi K là giao điểm của AM và PN . Kẻ $NI \parallel AM (I \in BM)$

$$\Rightarrow \frac{BA}{AN} = \frac{BM}{MI} \text{ (định lý Ta-let) mà } BA = BM (\triangle BAC = \triangle BMC \text{ (ch - cv)})$$

$$\Rightarrow AN = MI.$$

Lại có $AN = PM \text{ (GT)} \Rightarrow MI = MP \Rightarrow M$ là trung điểm của IP .

Xét $\triangle PNI$ có M là trung điểm của IP

$MK \parallel IN (AM \parallel NI) \Rightarrow K$ là trung điểm của PN .

Câu V. (0,5 điểm) Với các số thực a và b thỏa mãn $a^2 + b^2 = 2$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = 3(a+b) + ab$.

Lời giải

Ta có: $P = 3(a+b) + ab \Leftrightarrow ab = P - 3(a+b)$. Thay vào giả thiết, ta được:

$$a^2 + b^2 = 2 \Leftrightarrow (a+b)^2 - 2ab = 2 \Leftrightarrow (a+b)^2 - 2[P - 3(a+b)] = 2$$

$$\Leftrightarrow (a+b)^2 + 6(a+b) = 2P + 2 \Leftrightarrow (a+b+3)^2 = 2P + 11$$

Ta có: $(a+b)^2 \leq 2(a^2 + b^2) \Leftrightarrow (a+b)^2 \leq 4 \Leftrightarrow -2 \leq a+b \leq 2$

$$\Rightarrow -2+3 \leq a+b+3 \leq 2+3 \Leftrightarrow 1 \leq (a+b+3)^2 \leq 25 \Leftrightarrow 1 \leq 2P+11 \leq 25 \Leftrightarrow -5 \leq P \leq 7$$

$$\text{Do đó, } \text{Min} P = -5 \Leftrightarrow \begin{cases} a+b = -2 \\ ab = 1 \end{cases} \Leftrightarrow a = b = -1$$

----- HẾT -----

Lời giải

1. Gọi vận tốc của xe máy khi di chuyển từ A đến B là x (km/h). Điều kiện $x > 0$.

Vận tốc của ô tô là $x + 20$ (km/h).

Vì quãng đường AB dài 60 km nên:

+Thời gian xe máy đi từ A đến B là $\frac{60}{x}$ (giờ);

+Thời gian ô tô đi từ A đến B là $\frac{60}{x+20}$ (giờ).

Đổi 30 phút = $\frac{1}{2}$ (giờ).

Vì ô tô đến B sớm hơn xe máy $\frac{1}{2}$ giờ nên ta có phương trình $\frac{60}{x} - \frac{60}{x+20} = \frac{1}{2}$

$$\Leftrightarrow x^2 + 20x - 2400 = 0.$$

$$\Delta' = 10^2 - 1 \cdot (-2400) = 2500 \Rightarrow \Delta' > 0, \sqrt{\Delta'} = 50.$$

$$\text{Phương trình có hai nghiệm: } x_1 = \frac{-10+50}{1} = 40; \quad x_2 = \frac{-10-50}{1} = -60.$$

Đối chiếu điều kiện ta được $x = 40$.

Vậy vận tốc xe máy là 40 km/h và vận tốc ô tô là 60 km/h.

2. Diện tích bề mặt của bóng hình cầu là $S = 4\pi R^2 \approx 4 \cdot 3,14 \cdot (9,5)^2$

Vậy $S \approx 1133,54$ (cm²)

Câu III. (2,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình

$$\begin{cases} 2x + \frac{12}{y+2} = 5 \\ 3x - \frac{4}{y+2} = 2 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho parabol (P): $y = x^2$ và đường thẳng (d): $y = 2x + m^2$.

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Tìm tất cả giá trị của m để (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2 thỏa mãn

$$(x_1 + 1)(x_2 + 1) = -3.$$

Lời giải

1. ĐK: $y \neq -2$.

$$\text{HPT} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x + \frac{12}{y+2} = 5 \\ 3x - \frac{4}{y+2} = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x + \frac{12}{y+2} = 5 \\ 9x - \frac{12}{y+2} = 6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 11x = 11 \\ 2x + \frac{12}{y+2} = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ \frac{12}{y+2} = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 2 \end{cases}$$

Đối chiếu điều kiện, ta được hệ phương trình có nghiệm là $(x; y) = (1; 2)$.

2a) Xét phương trình hoành độ giao điểm của đường thẳng (d) và parabol (P) :

$$x^2 = 2x + m^2 \Leftrightarrow x^2 - 2x - m^2 = 0(1)$$

Ta có: $\Delta' = 1 + m^2$. Suy ra $\Delta' > 0$ với mọi giá trị của m .

Do đó phương trình (1) luôn có 2 nghiệm phân biệt.

Vậy (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Vì x_1, x_2 là hoành độ giao điểm của của đường thẳng (d) và parabol (P) nên x_1, x_2 là hai nghiệm của phương trình (1).

Theo định lý Vi-ét, ta có:
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 2 \\ x_1 \cdot x_2 = -m^2 \end{cases}$$

Từ đó: $(x_1 + 1)(x_2 + 1) = -3 \Leftrightarrow x_1 + x_2 + x_1 \cdot x_2 + 4 = 0$

Suy ra $2 - m^2 + 4 = 0 \Leftrightarrow m = \pm\sqrt{6}$.

Vậy để $(x_1 + 1)(x_2 + 1) = -3$ thì $m = \pm\sqrt{6}$.

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC vuông cân tại đỉnh A. Gọi E là một điểm bất kỳ trên tia CA sao cho điểm A nằm giữa hai điểm C và E. Gọi M và H lần lượt là chân các đường vuông góc kẻ từ điểm A đến các đường thẳng BC và BE.

1. Chứng minh tứ giác AMBH là tứ giác nội tiếp.
2. Chứng minh $BC \cdot BM = BH \cdot BE$ và HM là tia phân giác của góc AHB.
3. Lấy điểm N sao cho M là trung điểm của đoạn thẳng AN. Gọi K là giao điểm của hai đường thẳng EN và AB. Chứng minh ba điểm H, K, M là ba điểm thẳng hàng.

Lời giải

1. Vì $AM \perp BC \Rightarrow \widehat{AMB} = 90^\circ$.

Vì $AH \perp BE \Rightarrow \widehat{AHB} = 90^\circ$

Xét tứ giác AMBH có: $\widehat{AMB} + \widehat{AHB} = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$

Mà hai góc này ở vị trí đối nhau nên tứ giác AMBH là tứ giác nội tiếp

2. Xét tam giác ABC vuông tại A, có đường cao AM nên

$$AB^2 = BM \cdot BC \quad (1) \text{ (hệ thức lượng trong tam giác vuông).}$$

Xét tam giác ABE vuông tại A, có đường cao AH nên

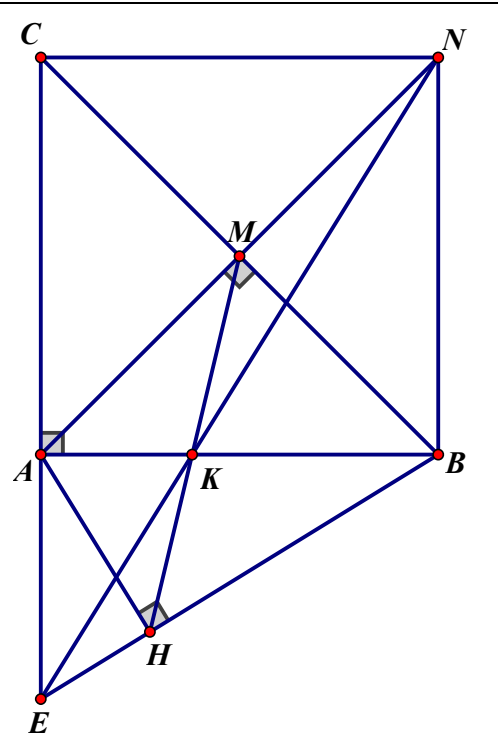
$$AB^2 = BH \cdot BE \quad (2) \text{ (hệ thức lượng trong tam giác vuông).}$$

Từ (1), (2) $\Rightarrow BC \cdot BM = BH \cdot BE$.

Ta có: $\widehat{AHM} = \widehat{ABM}$ (3) (hai góc nội tiếp cùng chắn cung AM của đường tròn ngoại tiếp tứ giác AMBH).

Ta có: $\widehat{BHM} = \widehat{BAM}$ (4) (hai góc nội tiếp cùng chắn cung BM của đường tròn ngoại tiếp tứ giác AMBH).

Vì tam giác AMB cân tại M $\Rightarrow \widehat{AHM} = \widehat{BHM}$ (5)

Vì tia HM nằm giữa hai tia HA, HB nên từ (3), (4), (5) suy ra tia HM là tia phân giác của \widehat{AHB} .

3. Vì tam giác ABC vuông cân tại A và $AM \perp BC$ nên M là trung điểm BC . Tứ giác $ACNB$ có hai đường chéo AN và BC cắt nhau tại trung điểm M của mỗi đường chéo nên tứ giác $ACNB$ là hình bình hành.

Hình bình hành $ACNB$ có hai đường chéo AN và BC vuông góc nhau nên tứ giác $ACNB$ là hình thoi. Do đó $NB = AB$ và $NB \parallel AE$.

Áp dụng định lý Talet trong tam giác AKE ta có: $\frac{KA}{KB} = \frac{AE}{BN} = \frac{AE}{AB}$ (6).

Mặt khác, $\frac{AE}{AB} = \frac{AH}{HB} (= \tan \widehat{ABE})$ (7).

Từ (6), (7) suy ra: $\frac{KA}{KB} = \frac{AH}{HB}$, do đó tia HK là tia phân giác của \widehat{AHB} (8).

Mà tia HM là tia phân giác của \widehat{AHB} (9).

Từ (8), (9) suy ra ba điểm H, K, M thẳng hàng.

Câu V. (0,5 điểm). Với các số thực không âm x và y thỏa mãn $x^2 + y^2 = 4$, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = x + 2y$.

Lời giải

Vì $x, y \geq 0$ nên $P \geq 0$ và $P^2 = x^2 + 4xy + 4y^2 = (x^2 + y^2) + (4xy + 3y^2) \geq 4$

Từ đó $P^2 \geq 4 \Leftrightarrow P \geq 2$.

Với $x = 2, y = 0$ (thỏa mãn điều kiện bài toán), ta có: $P = 2$.

Vậy giá trị nhỏ nhất của P bằng 2

----- HẾT -----

$$\frac{900}{x} - \frac{900}{x+15} = 3.$$

Với điều kiện $x > 0$, phương trình tương đương với $x^2 + 15x - 4500 = 0$.

$$\Delta = 15^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-4500) = 18225 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = 135.$$

Phương trình có hai nghiệm phân biệt $x_1 = \frac{-15-135}{2} = -75; x_2 = \frac{-15+135}{2} = 60$.

Đối chiếu với điều kiện ta được $x = 60$.

Vậy theo kế hoạch, mỗi ngày phân xưởng phải làm 60 sản phẩm.

2) Thể tích của khối gỗ là: $V = \pi R^2 h \approx 3,14 \cdot 30^2 \cdot 120$

Vậy $V \approx 339120$ (cm³).

Câu III. (2,5 điểm) 1. Giải hệ phương trình
$$\begin{cases} \frac{2}{x-3} - 3y = 1 \\ \frac{3}{x-3} + 2y = 8 \end{cases}.$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho parabol (P): $y = x^2$ và đường thẳng (d): $y = (m+2)x - m$.

a) Chứng minh (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Gọi x_1 và x_2 là hoành độ các giao điểm của (d) và (P). Tìm tất cả giá trị của m để

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{1}{x_1 + x_2 - 2}$$

Lời giải

1) Điều kiện: $x \neq 3$.

$$\begin{cases} \frac{2}{x-3} - 3y = 1 \\ \frac{3}{x-3} + 2y = 8 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6}{x-3} - 9y = 3 \\ \frac{6}{x-3} + 4y = 16 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6}{x-3} + 4y = 16 \\ 13y = 13 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6}{x-3} = 12 \\ y = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{7}{2} \\ y = 1 \end{cases}$$

Đối chiếu với điều kiện, ta được hệ phương trình có nghiệm là $(x;y) = \left(\frac{7}{2}; 1\right)$.

2a) Xét phương trình hoành độ giao điểm của đường thẳng (d) và parabol (P):

$$x^2 = (m+2)x - m \Leftrightarrow x^2 - (m+2)x + m = 0 (*).$$

Ta có $\Delta = m^2 + 4$. Suy ra $\Delta > 0$ với mọi giá trị của m.

Do đó phương trình (*) luôn có 2 nghiệm phân biệt.

Vậy (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt.

b) Vì x_1, x_2 là hoành độ giao điểm của đường thẳng (d) và parabol (P) nên x_1, x_2 là hai nghiệm của phương trình (*).

Theo định lý Vi-ét, ta có
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = m + 2 \\ x_1 \cdot x_2 = m \end{cases}.$$

Từ đó $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{1}{x_1 + x_2 - 2} \Leftrightarrow \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} = \frac{1}{x_1 + x_2 - 2}$.

Suy ra $\frac{m+2}{m} = \frac{1}{m}$ (Điều kiện $m \neq 0$).

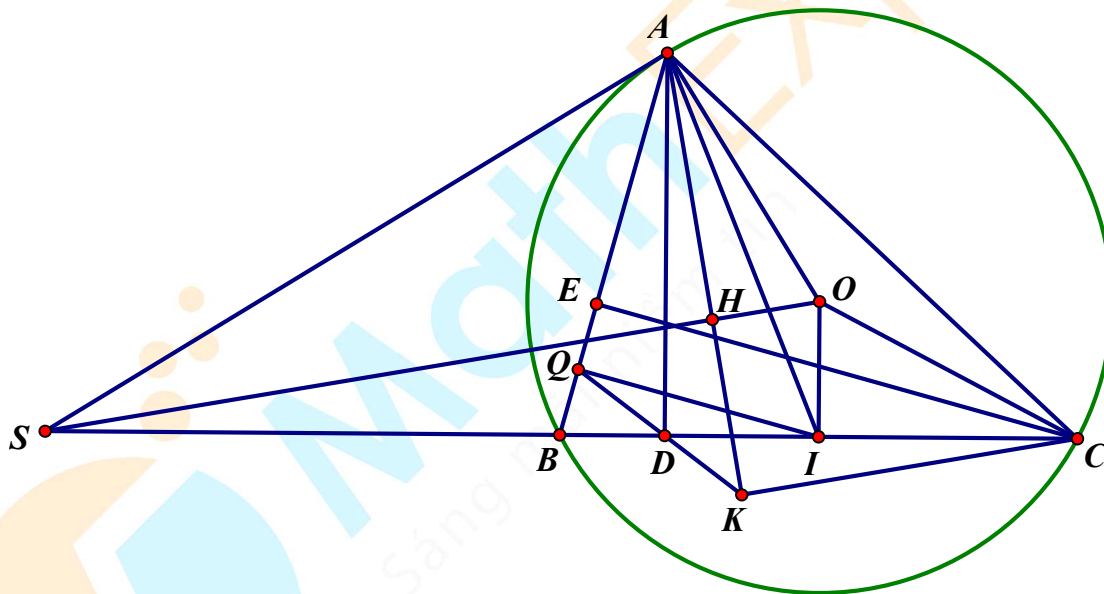
$\Rightarrow m+2 = -1 \Leftrightarrow m = -1$.

Đối chiếu với điều kiện, ta được $m = -1$.

Câu IV. (3,0 điểm) Cho tam giác ABC có ba góc nhọn ($AB < AC$), nội tiếp đường tròn (O). Tiếp tuyến tại điểm A của đường tròn (O) cắt đường thẳng BC tại điểm S. Gọi I là chân đường vuông góc kẻ từ điểm O đến đường thẳng BC.

1. Chứng minh tứ giác SAOI là tứ giác nội tiếp.
2. Gọi H và D lần lượt là chân các đường vuông góc kẻ từ điểm A đến các đường thẳng SO và SC. Chứng minh $\widehat{OAH} = \widehat{IAD}$.
3. Vẽ đường cao CE của tam giác ABC. Gọi Q là trung điểm của đoạn thẳng BE. Đường thẳng QD cắt đường thẳng AH tại điểm K. Chứng minh $BQ \cdot BA = BD \cdot BI$ và đường thẳng CK song song với đường thẳng SO.

Lời giải

1. Vì SA là tiếp tuyến của (O) nên $\widehat{SAO} = 90^\circ$

Theo giả thiết ta có $OI \perp BC \Rightarrow \widehat{SIO} = 90^\circ$

Xét tứ giác SAOI có $\widehat{SAO} + \widehat{SIO} = 180^\circ$, mà hai góc \widehat{SAO} và \widehat{SIO} là hai góc đối nhau nên tứ giác SAOI là tứ giác nội tiếp.

2. Ta có $\triangle OAH$ vuông tại H nên $\widehat{OAH} = 90^\circ - \widehat{HOA}$.

Ta có $\triangle IAD$ vuông tại D nên $\widehat{IAD} = 90^\circ - \widehat{DIA}$.

Vì $\widehat{HOA} = \widehat{DIA}$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung SA của đường tròn ngoại tiếp tứ giác SAOI nên $\widehat{OAH} = \widehat{IAD}$).

3) Ta có Q, I lần lượt là trung điểm các đoạn thẳng BE, BC

$\Rightarrow QI$ là đường trung bình của $\triangle BEC \Rightarrow QI // EC$.

Vì $EC \perp AB$ và $QI // EC$ nên $QI \perp AB$, do đó $\widehat{BQI} = 90^\circ$.

Xét $\triangle BDA$ và $\triangle BQI$ cùng có chung \widehat{ABC} , mặt khác $\widehat{BDA} = \widehat{BQI} = 90^\circ$.

Suy ra $\triangle BDA \sim \triangle BQI$ (g.g).

$$\Rightarrow \frac{BA}{BI} = \frac{BD}{BQ} \Rightarrow BQ \cdot BA = BD \cdot BI.$$

Ta có $\widehat{AQI} = \widehat{ADI} = 90^\circ$ nên tứ giác $AQDI$ là tứ giác nội tiếp.

Suy ra $\widehat{KDC} = \widehat{BAI}$. (1)

Xét $\triangle BAD$ vuông tại đỉnh D có $\widehat{BAD} = 90^\circ - \widehat{ABC}$. (2a)

Xét $\triangle OAC$ có $OA = OC (= R)$. Suy ra $\triangle OAC$ cân tại đỉnh O .

$$\text{Suy ra } \widehat{OAC} = 90^\circ - \frac{1}{2} \widehat{AOC}. (2b)$$

Trong đường tròn (O) , ta có $\widehat{ABC} = \frac{1}{2} \widehat{AOC}$ (2c) (tính chất góc nội tiếp và góc ở tâm cùng chắn cung AC).

Từ (2a), (2b) và (2c) suy ra $\widehat{BAD} = \widehat{OAC}$.

Theo chứng minh ở ý 2, có $\widehat{IAD} = \widehat{OAH}$.

Suy ra $\widehat{BAD} + \widehat{IAD} = \widehat{OAC} + \widehat{OAH} \Rightarrow \widehat{BAI} = \widehat{KAC}$.

Từ (1) và (2) suy ra $\widehat{KDC} = \widehat{KAC}$.

Xét tứ giác $ADKC$ có $\widehat{KDC} = \widehat{KAC}$, mà hai đỉnh A, D kề nhau, suy ra tứ giác $ADKC$ là tứ giác nội tiếp.

Suy ra $\widehat{AKC} = \widehat{ADC} \Rightarrow \widehat{AKC} = 90^\circ \Rightarrow CK \perp AH$.

Ta có $SO \perp AH$ và $CK \perp AH$ nên $CK // SO$.

Câu V. (0,5 điểm) Cho hai số thực dương a và b thỏa mãn $a + b \leq 2$. Chứng minh $\frac{a^2}{a^2 + b} + \frac{b^2}{b^2 + a} \leq 1$.

Lời giải

Do $a > 0, b > 0$ nên bất đẳng thức cần chứng minh tương đương với

$$a^2(b^2 + a) + b^2(a^2 + b) \leq (b^2 + a)(a^2 + b)$$

$$\Leftrightarrow a^2b^2 + a^3 + a^2b^2 + b^3 \leq a^2b^2 + b^3 + a^3 + ab$$

$$\Leftrightarrow a^2b^2 \leq ab \Leftrightarrow ab(ab - 1) \leq 0 \Leftrightarrow ab \leq 1 \text{ (vì } ab > 0).$$

Do $a > 0, b > 0$ và $a + b \leq 2$ nên $2\sqrt{ab} \leq 2$. Suy ra $ab \leq 1$ (đpcm).

----- HẾT -----